

DOMOVINA

Upravištvo „Domovine“ v Ljubljani, Knaflova ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knaflova ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, leto 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, leto 48 Din; Amerika letno 1 dolar. — Račun pošte hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Brezvestno mešanje šmarnice med sadjevec

Telesno in duševno zdravje naroda zahteva strogo izvajanje predpisov o šmarnizi

Pretepi in poboji zaradi nesrečne šmarnice, ki ima med nepoučenimi še vse preveč zagovornikov, so po deželi nekaj običajnega. Nedavno so na Gradiču pri Zrečah kopali v nekem vinogradu. Pri delu je bilo zaposlenih med drugimi tudi 17 fantov. Ze med delom so kopači po malem srkali šmarnični strup, a po dovršenem delu so dobili pijače, kolikor so je hoteli. Strupeni alkohol je fantom kmalu zmešal glave. Nenadno so se zaradi malenkosti sporekli, nastal je prepir in temu je sledila pravcata bitka, katere se je udeleževalo vseh 17 fantov kar z motikami. Zalosten prizor se je končal s tem, da je na bojišču obležalo nekaj hudo in večje število laže ranjenih, od katerih so prve morali prepeljati na zdravljenje v konjiško bolnico.

Take in podobne so vsakdanje pesmi o tem strašnem uničevalcu narodnega zdravja in moči. Po bivšem Štajerskem se zadnje čase tudi izven vinorodnih krajev silno gostijo gostilniški pretepi, pri katerih imata zadnjo besedo nož in kol.

Kje je iskati vzroka temu pojavu? V zadnjih letih, ko gre bolj trda za denar, je prišel po kmet-

skih gostilnah zopet do veljave sadjevec. Vinogradniki po Slovenskih gorah pa rajši prodajo šmarnico in ohranijo sadjevec za dom. Tako se je zgodilo, da je marsikateri gostilničar nakupil po nizki ceni 2 do 3 dinarjev samo šmarnico ali pa so mu šmarnico namešali pri prodajalcu med jabolčnik. Zgodil se je celo nekje, da toči neki gostilničar rdeč jabolčnik, ki v resnici ni nič drugega kakor rdeča šmarnica.

Ker ni treba plačati od sadjevca nikake trošarine, točijo sedaj mnogokje po gostilnah pod imenom sadjevec šmarnico po 6 do 8 dinarjev za liter. Ker je ta pijača cenena in so delavci navajeni na velike količine sadjevca, torej popijejo tako tudi strupene šmarnice po več litrov. Posledice tega zalivanja s strupom so jasne.

Državna oblastva naj bi temeljito pregledala kleti takih sicer redkih gostilničarjev, ki hočejo prikrito zastrupiti ljudi, samo da shranijo nekaj stotakov. Prav tako bi bil potreben tak korenit pregled po mestih. Izvrševanje predpisov glede šmarnice naj bo v korist narodovega zdravja temeljito.

Otroci potrebujejo solnca in zraka

Osrednja protituberkulozna liga v Ljubljani nam je poslala dopis, iz katerega povzemamo:

Tudi letos prirede protituberkulozne lige po vsej državi od 1. do 6. maja protituberkulozne dneve z geslom: Dajmo otrokom solnca in zraka! Namen teh dnevov je pospeševanje vseplošnega boja proti jetiki. Skrbi, ki jo posvečajo zatiranju jetike država, občine in zdravstvene ustanove, se mora pridružiti še zasebna pobuda. Vsa javnost mora sodelovati po svojih močeh pri omejevanju in zatiranju te bolezni.

Dajmo otrokom solnca in zraka! Pod tem geslom naj prirede vsa človekoljubna, prosvetna in zdravstvena društva protituberkulozne dneve. Pod tem geslom naj se prvomajski dnevi posvete zbiranju sredstev za organiziranje počitniških kolonij ob morju, v planinah, v čistem gozdnem zraku.

Zavedajmo se, da nihče izmed nas ni zavarovan proti tej kužni bolezni. Zato pa je tudi naloga vsakogar, da po svojih močeh sodeluje v splošnem boju proti jetiki. Tega se premalo za-

vedamo, zato naj imajo vsakoletni protituberkulozni dnevi namen pouka, vzgoje s predavanji, slikami in filmi.

Poleg vsega je treba vedno še znova tudi pouka. Predpisi glede čuvanja pred okužitvijo v javnih prostorih se površno izpolnjujejo. Popljuvana tla in zakajeno ozračje so nekaj navadnega. Na vlaku si moraš v oddelku za nekadilce zrak brez škodljivega dima šele priboriti. Gostilne, ki so dostikrat pravo leglo raznih kužnih bacilov, rasejo nove iz tal. Tudi v privatnih stanovanjih, čeprav skromnih, bi bilo mogoče mnogokrat urediti zdravejše bivanje.

Hude in mnogoštevne so žrtve, ki jih vsako leto zahteva jetika. Vsako leto se množi število obolelih, zato postaja protituberkulozno skrbstvo vedno bolj pereče socialno vprašanje, za katero se mora zanimati vsakdo. Namen protituberkuloznych dnevov, ki jih vsako leto prirejajo protituberkulozne lige, je, pridobiti za sodelovanje v boju proti jetiki vse sloje. Vsi moramo v tem boju sodelovati: država, občine, društva in vsak posameznik.

Vojna zaradi medmašnih piščet

Nedavno je zapisal g. Gosar v «Kmetovalcu» trditve, da je slovenska navada vzreje medmašnih piščet za jajčarice le praznoverje, zraven je pa hvalil zgodnja pomladna piščeta kot najprimernejša za pleme. Tako je obdolžil naše kmetске gospodinje grdega nazadnjaštva.

Pisec teh vrst pa je hotel biti pravičen sodnik in je vprašal več kmetških gospodinj, zakaj so tako navdušene za medmašna piščeta. Za prazno vero ne more dati nihče razlogov, one so mi pa izpovedale vse enako od prve do zadnje, da so

med šmarnom izvaljene kokoši najboljše jajčarice, ki začnejo že pozimi sredi februarja nesti in nesejo neprestano le z nekajdnevnom odihom, dokler je kaj jajc v njih. Za koklje se zato ne morejo uporabiti, pač pa so v to svrhu uporabne redke pomladne kokoši, ki rade kokajo. Pomladna piščeta so tudi izvrstna za prodajo, kjer je povpraševanje po mesnih piščancih.

Zapisal sem te izkušnje naših gospodinj v dobri veri, da bo kdo pametno presodil piščetno pravdo med g. Gosarjem in menoj. Res sta se

oglasila dva strokovnjaka, eden v «Jutru» (štev. 68.), drugi pa v «Domovini» (štev. 13.). G. Fr. K. najprej hvali pozna pomladna piščeta kot zimske nesnice, seveda s pogojem, da dobijo med hrano še dragi promiul in da so pozimi na toplem in svetlem. «Na farmah kokošnjake celo razsvetljujejo z električno razsvetljavo, da se tako skrajšajo dolge zimske noči in se prisilijo živali k zadostni prehrani.» Tako piše g. Fr. K. povsem v redu za poklicne perutinarje in priznava, da take kokoši pri navadni reji vso zimo ne nesejo. Prav je to. Nikakor pa ne morem soglašati z njim glede naziranja o medmašnih piščetih. Da bi bilo naravno kakor za vse ptice pomladno valjenje tudi za kokoši, nikakor ne držijo, ker večina ptičev večkrat na leto vali, posebno pa je to važno za kokoš, ki je po rodu iz toplih krajev, kjer ni izrazite zime. Kokoš živi pri nas kot domača žival in jo je reja oprostila naravnih težav za obstanek. Strokovna književnost, starejša in najnovejša, ki res nikjer ne priporoča za pleme v poletju izvaljenih piščet, za kmetško rejo ni odločilna, temveč le za poklicne perutinarje. Poletnih piščet, majevih, junijevih in julijevih, tudi nobena naša gospodinja ne nasaja, ker je izkušnja pokazala, da se ne obnesejo. Zgodnjejesenska piščeta (od srede avgusta do srede septembra) pa pridejo v najlepši čas, ko je hrane in solnca dovolj in tudi že dorasejo pred najhujšim januarskim in februarskim mrazom. V tej zadevi je zapisal g. Fr. K. v štev. 84. «Jutra» še to-le: «V juliju izvaljena piščeta se rabijo le za zakol.» Če je to resnica, potem so medmašne kmetске jajčarice res le praznoverje. Vsakdo pa ve, da to ni res!

Pisec v «Domovini» v splošnem ne zametava ugodnih izkušenj kmetških gospodinj z medmašnimi kokošmi in celo skuša razložiti, zakaj so baš te tako dobre jajčarice.

Kako je sedaj prav za prav s piščetno vojno, bo kdo vprašal. Tako sodim, da mi nimamo preveč kokošjih praktikov. Imamo tudi le tuje, največ nemške in angleške knjige, ki so napisane za druge gospodarske in zlasti tudi za druge podnebne razmere, ki so zelo različne od naših. Za naše kraje bi se šele morali na podlagi izkušenj kmetških gospodinj najti temelji za uspešno kmetško rejo kokoši. To so nam dolžni naši strokovnjaki in ne le to, temveč tudi točen račun o dobičkanosti naše kmetске reje kokoši, ki jo hočejo postaviti za važno panogo našega kmetijstva.

Vsi dosedanji računi, ki govore o veliki dobičkanosti, so namreč računi poklicnih perutinarjev, ki v glavnem za drag denar prodajajo jajca in piščeta za pleme.

Najbolj koristna je kmečka reja kokoši takrat, kadar kmečka družina sama porabi pridelke te reje, ki ji dajejo močno hrano, sicer pa je reja kokoši bolj sport, ki je le v danih pogojih dobičkanosna. Dejstvo je, da je reja kokoši tem bolj dobičkanosna, čim manj imaš kokoši, ker malo število živali lahko prehraniš z raznimi odpadki in ostanki, v jeseni pa tudi z raztresenim žitom.

Priprave za gostilničarsko pivovarno v Laškem napredujejo

Pripravljalni odbor za pivovarno v Laškem nam je poslal naslednje poročilo:

Slovenska javnost nestrpno pričakuje poročil, kako se razvija akcija za ustanovitev domače naše pivovarne, ki bo na mah izpremenila kakovost in ceno piva na boljše in cenejše. Premnogim se vidi, da gremo prepočasi proti svojemu cilju, mnogi obupavajo, češ, predolgo se ne skliče ustanovni občni zbor, preveč se odlašajo in zakaj se ne prične gradnja, ogromna večina pa trdno zaupa pripravljalnemu odboru in ga podpira v njegovem delu.

Treba pa je nekaj pojasnil, ker smo tik pred ustanovnim občnim zborom. Nad 12 milijonov dinarjev delniške glavnice je podpisanih, bližamo se tretjemu vplačanemu milijonu in od dneva do dneva se naglo dviga vplačani kapital. Priznati se mora, da so vplačila proti pričakovanju velika in točna, ker smo pričakovali, da bodo vsi podpisniki odlašali plačilo do ustanovnega občnega zbora. Če se navzlic temu vplačuje tako pridno že zdaj, je to znak, da se nevdružno bližamo ureditvi naših načrtov. Stanovska zavest gostilničarjev daje zanesljivo upanje tudi za uspevanje naše pivovarne.

Veliko zanimanje za našo pivovarno kaže, da se ta ne bo smela zgraditi v najmanjšem obsegu, temveč da moramo računati z veliko uporabo našega piva, kateremu mora ustrezati tudi proizvodna možnost. Zaradi tega se bo morala glavna povišati in se prav sedaj vršijo posvetovanja in tudi že pogajanja za pridobitev nadaljnjih 5 do 10 milijonov dinarjev.

Naši Nemci, dasi ponovno vabljeni, se niso hoteli udeležiti podpisovanja v večji meri. Mi smo jim prožili roko za skupno gospodarsko delo; če je niso hoteli sprejeti, so s tem pokazali, da tudi še sedaj nočejo složnega dela z sodržavljani. Poledice si naj sami pripišejo. Menda prav zaradi zadrževanja Nemcev je podpisovanje v Celju in Mariboru uspelo sramotno slabo, čeprav bi te dve mesti morali pokazati gotovo največ zanimanja za našo pivovarno.

Ustanovni občni zbor se bo sklical takoj, ko dobimo koncesijo. Prošnja se nahaja pri ministru za trgovino in industrijo in je poskrbljeno,

da bo v nekaj dneh ugodno rešena, nato pa se bo brez odloga določil dan ustanovnega občnega zbora.

Ni dvoma več, da bomo v enem mesecu pričeli gradbo, da bo stavba letos že dovršena toliko, da se bo pričelo v pozni jeseni varjenje piva in da bo pomladi pivovarna že v polnem

obratu. Da se to delo pripravljalnemu odboru olajša in da bo tudi bodoči upravni svet imel lažjo nalogo, je pač treba, da storite vsi, ki ste podpisali delnice, svojo dolžnost in vplačate glavnic. Ni treba odlašati do občnega zbora. Občni zbor bo tem sijajnejši, s čim večjim vplačanim kapitalom se bomo lahko pri tej priliki izkazali.

Pričakujemo tedaj, da se bodo podpisniki pozivu odzvali in da bodo vplačila do občnega zbora še hitreje napredovala, kakor so do danes. Ne odlašajte, temveč pomagajte nam in ustvarjajte!

Politični pregled

Po devetih letih so se v nedeljo v Španiji zopet vršile volitve.

Čeprav so bile to le občinske volitve, so jim pripisovali največjo važnost, saj se je vršila volilna agitacija pod geslom: za monarhijo ali za republiko. Monarhistična vlada predsednika Aznarja je razpisala te volitve kot nekako preizkušnjo za morebitne poznejše parlamentarne volitve. Rezultat volitev je bil, da so

republikanci zmagali z veliko večino

Nastal je izredno napet položaj in je vodja republikancev Zamora izdal na španski narod proglas, ki je povzal kralja Alfonza na odstop. Torek 14. t. m. je bil odločilen dan in res je tega dne nekaj pred 18. uro prenehala španska monarhija. Ob tej uri je

grof Romanones v imenu kralja Alfonza izročil pečate in izvrševalno oblast republikanskemu voditelju Zamori.

Malo pozneje je Zamora sklical španske in inozemske novinarje, ki so se nahajali v Madridu, katerim je uradno naznanil, da je kralj Alfonz v svojem imenu in v imenu svoje družine odstopil in odpotoval v Pariz. Kralj je odstopil, češ, da se je narod izjavil proti njemu in da ne mara pahniti španskega naroda v državljansko vojno. Stara monarhistična Aznarjeva vlada je odstopila in je

prvo špansko republikansko vlado sestavil Zamora.

Izprememba monarhije v republiko se je izvršila skoro v popolnem miru. Vršile so se sicer v nedeljo in zlasti v ponedeljek republikanske demonstracije, ki pa niso zavzele večjega ob-

sega. Kralj Alfonz je imel še zvesto vojsko, s katero bi lahko odpor zažušil, toda ker je hotel za vsako ceno preprečiti prelivanje krvi, se je rajši odpovedal prestolu.

Na Portugalskem so zopet enkrat imeli revolucionarno napetost, ki pa je prišla do izraza samo

na portugalskih otokih Madeiri in Azorih,

kjer so uporniki sestavili svojo vlado in se prijavili Društvu narodov kot samostojna država pod imenom Atlantis. Revolucija se baje še širi, vendar je zaenkrat še nejasno, če bo uspela, ker portugalska vlada strogo blokira uporniške otoke. V Portugalski sami je mirno.

V Romuniji vladna kriza še ni rešena.

Kralj Karel je v torek sprejel v skupni avdijenci voditelje vseh strank ob prisotnosti bodočega novega ministrskega predsednika Titulesca in jih pozval, naj se s Titulescom v teku 24 ur sporazumejo glede sestave vlade narodne koncentracije, ki je v tem trenutku nujno potrebna.

DOPISI

GORENJI LOGATEC. Na željo sreskega načelnika je sklicalo županstvo prejšnji teden sestanek občinskega odbora in zastopnikov kulturnih in gospodarskih organizacij, katerega se je udeležil tudi sreski načelnik g. dr. Tekavčič. Sestanek je imel namen, seznaniti gosp. sreskega načelnika z razmerami v občini in zlasti z njenimi gospodarskimi potrebami. Gospod sreski načelnik je najprej poročal o uspehih rovega re-

Soteščan:

Dedinja treh gradov

Povest iz starih časov.

Na dvorišču pod košato lipo so urno zgradili sramotni oder, kamor so postavili rokovnjača v javno zasmehovanje. Privezali so ga k deblu in čakali novega povelja. Od vseh strani so prihajali ljudje in dajali duška svojemu ogorčenju. Grbec je zaprl oči in ni nikomur odgovarjal.

Naposled so ga odvezali in odpeljali v dvorano pred viteza in zbrano plemstvo. Marica je takoj spoznala mučilca, ki ji je napravil toliko bridkosti.

Vitez ga je hotel samo zaslišati in ga poslati drugemu sodniku. Prišel ga je izpraševati, a tolovaj je trdovratno molčal. Šele ko mu je zagrozil, da ga bo dal pretepsti, je začel govoriti.

Storjeno krivdo je sicer priznal, a se je izgovarjal na Marto, češ, da ga je ona zapeljala. Svoj zagovor je utemeljeval tako-le: «Marice nisem poznal, pa tudi vedel nisem, da hodi nabirat jagode v Solučno reber. Marta je bila o razmerah boljše poučena; pravila mi je o bogati dediščini, s katero je namenila osrečiti svojo hčerko. Najprej je bilo treba odstraniti deljico, ki naj bi podedovala tri gradove. Obljubila mi je plačilo in pripravila načrt tako, kakor sem ga izvedel.»

«Ali veš, kaj si zaslužil?» ga je vprašal vitez po končani izpovedbi.

«Prav za prav nisem ničesar zagrešil, mu je predrzno odvrnil. «Deklica se mi je smilila, zato

ji nisem delal krivice. Lahko bi jo bil mučil ali celo umoril; pa se nisem izpozabil, četudi je bila v moji oblasti...»

«Kdo jo je zaprl v ječo? Zakaj si jo odvedel v hribe?»

«Marta je hotela, naj jo skrijem. Takrat je bilo že razkrito njeno dejanje. Dediščina je splavala po vodi, ostalo ji je le še maščevanje...»

«Čigava pa je to-le?» mu je pokazal vrečo, ki je ležala na mizi. «Tudi s tatvino si se ukvarjal...»

«To so darila», se je motal iz zadrege. «Marta mi jih je dala za spomin pred odhodom...»

«Kam je odšla?» ga je prijel za besedo.

«Ne vem. Zbala se je beričev in grajske ječe...»

«Veš, taki ljudje imate tajne zveze...»

«Ako bi tudi vedel, bi je ne hotel izdati.»

«Ali hočeš prevzeti njeno kazen?»

«Ne izrekajte krivične obsodbe.»

Rokovnjač je utihnil in ni hotel več govoriti. Potuhnil se je in kazal silno onemoglost. Vitez je prenehal z zasliševanjem. Dal ga je zapreti v prazno sobo. Beriči so ga položili na tla in odeli s slamo. Ležal je kakor mrtev, genil se ni z nobenim udom.

Vitez in graščak sta sklenila oddati rokovnjača višjemu sodišču, ki naj izreče strogo obsodbo. Odredila sta prevoz v mesto in obvestila Brkleža in gorskega samotarja, da je tolovaj pod ključem in da se ni treba bati njegovega maščevanja. Kratkemu poročilu je bilo pridejano ponovno darilo.

Gomež je bil pozvan pred graščaka, naj si izbere plačilo. Siromak pa ga je hvaležno odklonil, trdeč, da ni ničesar zaslužil. Kako rad bi ga bil odstopil Mehurki, toda starka ni dočakala sreče, katere se je zaman veselila. Nenadno je zbolela; pomagala ji niso nobena zdravilna zelišča. Oditl je morala v deželo večnih skrivnosti.

Siromaka so naposled pregovorili, da je sprejel stanovanje in oskrbo na grajski pristavi. Novemu domu pa se ni mogel privaditi. Vajen je bil pohajkovanja od vasi do vasi, zato se je mirnega življenja hitro naveličal. Povsod je imel svoje znance, katere je v grajskem zatišju tako občutno pogrešal. Neprestano ga je gnalo ven med ljudi, kjer se ni nikdar dolgočasil. Kadar se je utrudil, tedaj jo je za izpremembo primahal zopet uazaj na pristavo. Nekoga jutra pa je odšel in se ni več povrnil.

Dve leti sta pretekli po tem dogodku. Marica je dopolnila šestnajsto leto, dozorela je za možitev. Stari Lenard ji je izročil vse tri gradove z obilnim imetjem. Nato je poklical viteza, svojega naslednika, in ju ponovno blagoslovil. Grajski duhovnik ju je spojil v dosmrtno zvezo pred oltarjem.

Zopet so goreli kresovi in odmevale so vesele pesmi: na Močilju so obhajali ženitovanje. Vsa srečna je bila nevesta Marica in ženin Herman je bil ponosen na svojo zakonsko družico. Spajala ju je čista ljubezen in neomajna zvestoba. Ljudstvo ju je ljubilo in spoštovalo.

žima, potem je rade volje dajal vsakomur pojasnila, ki so bila v zvezi z obravnavanimi vprašanji. Sproti si je beležil izgovorjene želje in obljubil, da jih bo priporočilno predložil gospodu banu. Za občino je poročal v glavnem g. župan, nato pa so se še posamezniki oglašali z besedi. Zeleti je, da bi se taki sestanki nadaljevali, da dobi ljudstvo zaupanje v upravna oblastva in vidi v njih organe, ki so mu potrebni za pravni red v državi.

DOLENJI LOGATEC. (Smrtna kosa.) V Dolenjem Logatcu v visoki starosti 81 let preminila ga. Katarina Teršarjeva, vdova progovnega delovodje bivše južne železnice, ki je zvesto služil železnici polnih 44 let. Blag ji spomin!

BOŠTANJ OB SAVI. Filmsko predavanje Higijenskega zavoda, kako ostanem zdrav, ki se je vršilo pod vodstvom g. dr. Beziča v nedeljo 12. t. m. v šoli, je bilo izredno dobro obiskano (215 oseb). Zanimanje je bilo veliko. Če bi bila vsebina filma iz kmetijskega življenja, bi bil uspeh gotovo še večji. Higijenskemu zavodu in Zvezi kulturnih društev, ki sta to predavanje priredila, smo iskreno hvaležni.

ŠKOCIJAN PRI TURJAKU. (Smrtna kosa.) Po dolgem trpljenju štiridesetletne bolezni je Bog poklical k sebi Grudnovoga očeta iz Sloke gore. Če si je kdo zaslužil z vdanim prenašanjem trpljenja nebesa, si jih je gotovo pokojnik, ki smo ga pokopali 12. t. m. Naj počiva v miru!

VOJNIK. Sokol je vprizoril v nedeljo 12. t. m. lepo Finžgarjevo narodno igro «Divjega lovca». Vreme je bilo krasno, obisk hvaležen, igra posrečena in uspeh dober. Bilo je mnogo užitka. Občinstvo se je divilo igralcem in jim priznalo trud in spretnost z obilnim ploskanjem.

VELIKA PIREŠICA. Na velikonočno nedeljo popoldan se je vršilo v občinski pisarni slovesno odlikovanje zaslužnih mož. Red sv. Save 5. stopnje je prejel g. Ivo Rednak, kovaški mojster, zlato kolajne za državljanske zasluge pa g. Martin Cokan, župan naše občine, in g. Martin Teržan, posestnik. Najlepša hvala šolskemu upravitelju g. Cajniku in njegovi gospe soprogi za okrašenje dvorane in patriotičen nagovor odlikovancem. Čestitamo! Odlikovanci so vsi vneti Sokoli. Zbralo se je ob tej priliki 90 Din za domačega Sokola.

LJUTOMER. Podmladek Rdečega križa na meščanski šoli nastopi v nedeljo 19. t. m. ob 3. uri popoldne v Katoliškem domu z dobrodelno prireditvijo. Na vzporedu bodo pevske točke, ra-

Grbec je bil obsojen na večletno ječo, za Marto pa ni vedela živa duša. Nikjer se ni pojavila, vse poizvedovanje je bilo brez uspeha. Za nagrado, ki je bila namenjena onemu, kdor iztakne njeno bivališče, se ni nihče oglašil.

Marica, njena hčerka, je samevala na grajski pristavi. Odkazana ji je bila lepa sobica; lahko je šla tudi na vrt in na dvorišče, odkoder pa se ni smela geniti. Stregla ji je stara služabnica, ki je skrbela, da je imela deklica vsega v izobilju. Oskrbniku je bilo poverjeno nadzorstvo, da se ni kam odstranila.

Vitez ni mogel izreči odločilne besede. Vedel je, da deklica ni ničesar zagrešila. Bila je le orodje svoje lakomne matere. Preveč se mu je smilila, da bi ji bil naložil kazen za materino dejanje. Istega mnenja je bila tudi mlada graščakinja, njegova blaga soproga. Vedno ji je bila hvaležna, ker jo je tako izvrstno nadomestovala. Kadar je te količjak utegnila, jo je obiskala. Večkrat sta se menili o nevhvaležni materi; deklica jo je s sklenjenimi rokami prosila odpuščanja.

«Nesrečni gradovi, kam so jo zapeljali!» je vzdihovala. Dolgo ni mogla verjeti, da se je njena mati tako daleč izpozabila. Toda zakaj je pobegnila, ako ni bila kriva, česar so jo obdolžili. S tem je bilo dokazano njeno zlobno dejanje.

Vprašali so jo, ali je vedela, čemu jo je mati poslala na Močilje. Deklica je vselej resno zanimala. Pač se je spominjala, da se je mati tajno razgovarjala z neznanci, ki so zahajali v graščino. Vendar se niso vpričo nje nikdar o čem takem menili.

Mlada graščakinja je najbolj cenila Marico zato, ker se je znala v njeni odsotnosti tako tesno okleniti očeta, da jo je smatral za svojo hčerko. Vitez jo je slovesno oprostil vsake krivde in jo bogato obdaril. Grajska gospa jo je sprejela za svojo spremljevalko.

Grajska pristava je stala v dolini pod Močiljem. Soba, v kateri je bivala Marica, je bila v prvem nadstropju, odkoder je bil krasen razgled po ravnini. Spredaj so se razgrinjali travniki in vrtovi, zadaj pa se je širil gozd z umetnimi stezicami, posutimi z drobnim peskom. Tukaj je bilo grajsko izprehajališče. Dičile so ga košate lipe, zelene jelke, debeli hrasti in kostanji. Spodaj v pritličju sta bivala oskrbnik in njegova družina.

Bilo je pozno nekega jesenskega večera. Ves dan je tulil veter in podil težke oblake prav nizko nad Močiljem. Daljni bliski so naznanjali bližajočo se nevihto. Komaj je zatonilo solnce, že je nastala gosta tema. Dlje, kakor bi bil videl, bi bil segel z rokami.

Po poti mimo pristave je prisopel možak, obrisal si je oznojeno čelo in sedel na klopico na vrtu. «Ali ni nikogar doma?» se je plašno ozrl okrog sebe.

«Odkod pa tako pozno?» mu je odgovoril oskrbnik Kodrman, stopivši iz veže. Spoznal je Komarja, posestnika iz sosednje vasi, s katerim sta se dobro razumela. Kadar sta se srečala, sta prijateljsko pokramljala.

«S Selišč prihajam. Opravki so nanesti, da me je v gozdu prehitro zajela tema.

Krasote Jugoslavije

ponosne nepristopne pečine ...
romantične skalne globeli ...
in zobje njenih prebivalcev!

Povsod se čuti privlačnost Jugoslavije, povsod izzivajo zdravi in blesteči zobje njenih prebivalcev občudovanje. Stotisoče Jugoslovonov neguje zobé s Sargovim Kalodontom. Sveža bujna pena te zobne kreme daje zobem sijaj biserov, zamori uničevalne kali, a dih napravi vonjajoč in čist.

SARGOV

KALODONT

ohranjuje zdravje in lepoto zob.

«Pa te ni bilo strah», se je pošalil. «Videti si ves preplašen.»

«Strašilo me je», mu je odvrnil z vso resnobo, «Kje pa? Eh, beži, beži!»

«Res je, res, prijatelj. Lahko mi verjameš, nisem strahopetec.»

«No, kaj pa je bilo?» Oskrbnik je sedel na klopico h Komarju, radoveden, kaj mu bo povedal.

Komar si je natlačil pipo in jo našgal s kresilom. S kazalcem je zaprl pokrovček in začel pripovedovati: «Kadar hodim ponoči po samotji, tedaj navadno snamem klobuk in pričnem moliti. Ne da bi se bal, ampak dolgčas si preganjam. Tudi nocoj sem tako storil in laže mi je bilo pri srcu. Ko sem stopil v gozd, sem začul bolešno ihtenje. Zavil sem po stezi mimo krivega hrasta. Za deblo se je zamaknila črna senca, glasovi so hipno utihnili. Čez nekaj časa se je ječanje zopet ponovilo.»

Oskrbnik ga je poslušal z odprtimi ušesi, «Strah se navadno ne skrije», je odvrnil in premišljal. «Pogledal bi bil za drevo in ga nagovoril.»

«Kako, ako je izginil. Niti panati bi ga ne bil mogel, tako naglo se je umaknil.»

«Tako zgodaj se ne prikazujejo duhovi. Zakaj se nisi prepričal?»

«E, ni varno kreniti s poti. Tako so me učili moja pokojna mati.»

«Čudno!» Kodrman je majal glavo in zmigoval z rameni. «Kdo bi ti jokal? Pa tam ob krivem hrastu?»

jalni nastop, deklamacije in tombola. Čisti dobiček bo šel v prid revnim učencem. Starši in prijatelji mladine, pridite!

SREDIŠČE. Kakor običajno je imela središka sokolska godba tudi letos na velikonočni ponedeljek svoj koncert. Program je bil tokrat res izbran, saj so bili zastopani samo boljši skladatelji. Koncert je otvoril orkester s koročnico «Muzikanti, slava vam!» Nato je izvajal narodni put-puri «Duh slovanski» dobro in delno celo prav dobro. Vendar pa bi priporočali orkestru še več vaje. Potem je izvajala godba svoj program pod vodstvom marljivega kapelnika brata Kocjana. Med glasbenimi točkami sta najbolj ugajala «Karif iz Bagdada» in «Klarinet Pepček». Obisk je bil prav slab, česar godba gotovo ni zaslužila. Prodalo se je komaj 40 vstopnic. Seveda se ljudje radi sklicujejo na gospodarsko krizo, katero so sicer ta dan prav pridno reševali po raznih «pušenšankih» in gostilnah.

BUNČANI NA MURSKEM POLJU. Velikonočni prazniki so za nami. Že nas je poklicalo polje. Ob nedeljah in praznikih pa bomo tudi odslej z veseljem čitali «Domovino», posebno če bo prinašala tudi naše novice. Posebnih dogodkov čez praznike nismo doživeli, pač pa smo prav slovesno zažgali kres na veliko soboto. Fantje so nanosili in navozili drv, ki so jih namreč s prošnjo pobirali od hiše do hiše, kar je tudi dokaz, da postaja mladina dostojnejša. Grmada je končala svojo nalogo in fantje so bili veseli, da jim letos ne bo treba iti povedat na sodišče, kdo ima bolj suha drva za kres. Neki dopisnik je v predpustu imenoval naše fante miroljubne. To se je tudi sedaj izkazalo. Ko so bili pri kresu napadeni, so se rajši umaknili. Taki napadi nam kažejo, kako potreben je Sokol, ki je za nas ustanavljen pri Sv. Križu in v Veržuju, pa vendar nekateri tukajšnji fantje iz neznanih razlogov ne pristopijo k njemu, da bi si pridobili večjo nраво, telesno in duševno vzgojo in prišli enkrat do prepričanja, da je močan le tisti, ki sam sebe premaga.

LOČE PRI KONJICAH. Z ljudskim štetjem smo gotovi. Popisovalcev je bilo sedem, med temi trije aktivni učitelji in en upokojenec, nadalje organist, njegov sin in upokojeni finančni nadpreglednik. Popis se je vršil po hišah. Prebivalcev je v občini 1265. Moški smo v manjšini, ker nas je 587, a žensk je 678. Nemški materni jezik je navedlo 25 oseb. Trije prebivalci niso naši

državljeni. Gospodarstev je 198, družin pa 284. Zanimivo je tudi, da imamo le enega osla in le eno mulo, seveda oba štirinogata. — V letošnji zimi nam je dolgoušec naredil ogromno škodo po sadovnjakih in drevesnicah. Uničil nam je čez 3000 drevesc. Dobro bi bilo prijeti tega škodljivca pošteno za ušesa s temeljitimi odredbami. — Vladni svetnik g. sreski načelnik je imel sestanek uglednih mož, na katerem se je vsestransko razpravljalo o težavah, ki tlačijo našega kmetovalca. Govorilo se je pri tem tudi o združitvi občin. — Gospod sreski načelnik je pred kratkim izročil tukajšnjim odlikovancem njihova odlikovanja. — Ker vinogradniki ne morejo prodati vina, se po vrsti odpirajo vinotoči, da bi vsaj delno krili stroške za obdelovanje vinogradov. — Obeta se nam obilna sadna letina, če ne bo vremenskih nezgod.

GOSPODARSTVO

UGODNE LEGE ZA SADNO DREVJE.

Za uspešno sadjarstvo je treba ugodnih pogojev. Naša dežela je sadna pokrajina in štejejo sadje k najvažnejšim našim pridelkom, toda motil bi se, kdor bi mislil, da so vsi kraji in vse lege pripravne in sposobne za sadno drevje.

Tisti izrek, da je vsak prazen prostor dober za sadno drevje, že davno ne velja. O tem se je marsikdo že sam prepričal. Sadno drevje zahteva ravno tako kakor vsi drugi sadeži ugodne pogoje, da bo uspešno rastle in dobro rodilo.

Prazna je tudi misel, da bi se dalo s sadnim drevjem zasaditi vse naše polje, vse njive in meje, tako da bi izgledala naša dežela kakor paradiz, podobno kakor mnogi drugi kraji. Sadjarstvo se dá tudi pri nas še marsikje razširiti in je to tudi naša naloga, toda ne povsod. S zasajanjem drevja se je pri nas že povsod poskušalo, toda izkušnje so naše gospodarje tako daleč privedle, da goje danes sadno drevje le po tistih legah, ki so dosti ugodne in dosti zavarovane pred neugodnimi vplivi in tatvino. Povsod drugod je pa saditev prenehala, ker ji niso bili pogoji dosti ugodni.

Nizke, ravne, vetrovne ali izbrisne lege, ki so izpostavljene mrazu, moči, suši in burji

itd., niso za sadno drevje. Zaradi tega tudi ne bomo imeli na odprtem polju hvaležnega sadjarstva, zlasti ne pri naših razkosanih zemljiščih, ki že zaradi tega ne dopuščajo takih nasadov.

Sadno drevje mora imeti zdrave, soladne in zračne lege, da nam bo hvaležno rodilo. Na to je gledati pri vseh novih nasadih. Dobro nam uspeva ob solčnem vznožju hribov, ki nudijo potrebno zavetje, prav tako pa tudi po solčnem pobočju takih hribov in goric.

Drevje takih leg je zdravo in rodovitno, kar poznamo že na tem, da je raščeno in čiste kože, da ga ne nadlegujejo razni lišaji in da je odporno proti boleznim, ki se pojavljajo po legah, ki so premalo suhe in zračne in preveč v vlažnem zatišju.

Da je pri izbiranju leg za sadno drevje gledati tudi na lastnosti zemlje in na njeno globokost, se razume samo po sebi. Na slabi in plitvi zemlji ne more biti ne dobre rasti ne rodovitosti.

OKOPAVANJE IN PLETEV PŠENICE.

Pri nas ni navada, da bi žitne rastline okopavali, kakor delajo po drugih krajih. In vendar bi to delo prineslo tudi nam lepše uspehe. Po deželah, kjer sejejo žita v vrste, imajo nalašč za to pripravne okopalnike, da z njimi zemljo med vrstami rahljajo. Tako delajo z najboljšim uspehom veliki posestniki in posnemajo jih danes tudi že srednji posestniki in se hvalijo z doseženimi pridelki.

Na našem malem posestvu je strojno okopavanje malone izključeno, prvič ker ne sejemo žita v vrste in drugič, ker ne moremo rabiti takih strojev. Kar bi pa pri nas namesto takega okopavanja lahko storili, je vsaj to, da obdelamo pšenično strn z brano in da na ta način zemljo rahljamo in žitne rastline okopljemo.

Med zimo se zemlja rada strdi in napravlja skorjo, ki zapira zraku, vlago in toploto potreben vstop. Vse to so pač zelo važni pogoji za mlado življenje žitnih rastlin. V strjeni in površ se težki zemlji nam zimska vlaga, ki se je v zemlji nabrala in ki je žitnim rastlinam tako potrebna, tudi hitreje uhaja, vsled česar se zemlja hitreje suši in kvari. Z rahljanjem površja to vlažnost uspešno zadržujemo. Zato je v krajih s težko zemljo dvakrat bolj potrebno, da pšenično polje prevlečemo z brano in na ta način zemljo okoli

«Ne vem. Morda je bil spomin», si je Komar naglo domislil.

«Ali pa se je komu kaj pripetilo. Skoro bi šla pogledat...»

«Tema je, da je človeka kar groza... Strahu se ne bojim, pač pa hudobnega človeka...»

«Luč bi vzela, puško imam nabito. Ali si pripravljen?»

«Čakaj! Pravijo, da v takih primerih radovednost ni umestna. Tudi za stavo ne grem nikamor.»

«Kakor hočeš. Morda si se premotil ali pa je skoviknila sova...»

«Tudi to je mogoče.» Komar je bil sicer prepričan, da se mu ni dozdevalo, vendar je odnehal, ker se ni rad ukvarjal s strahovi. Zasukal je pogovor na vsakdanje dogodke, kakor da se mu ni nič pripetilo. Zaradi bližajoče se nevihte se je hitro odpravil proti domu.

Marica je slonela na odprtem oknu in zrla v viharno noč. Postrežnica jo je prosila, naj gre počivat, dekletu pa je ugajalo piskanje vetra in škripanje drevja, ki se je majalo in nagibalo. Blisk je bil tako močan, da je razsvetil vso okolico. Za njim se je oglašalo zamolklo bobnenje. V bližnjih cerkvah je zvonilo hudi uri.

Nenadno se je zgenila in stopila od okna. «Šveta pomagalka!» je kriknila vsa preplašena.

«Kaj pa je?» se je prestrašila postrežnica. Menila je, da ji postaja slabo, zato je razprostrla roke, da jo ujame v naročje.

«Ali niste čuli?» je trepetala. «Nekdo me je poklical...»

«Dozdevalo se ti je», jo je mirila. «Veter proizvaja različne glasove; zdaj ti zacvilil in zapiska, pa zopet zaječi in zažvižga, da gre skozi ušesa.»

«Recite, kar hočete, nekdo me je poklical po imenu. Taki glasovi ne nastanejo ob viharju. Takrat je veter celo nekoliko prenehal — menda nalašč, da se je slišalo klicanje.»

«Nič ni bilo, le meni verjemi! Vajena sem viharjev. Kdo naj te kliče ob tej pozni uri?»

«Tudi jaz se čudim...»

«Spat pojdi, Marica! Do jutra se bo zvedrilo.»

«Ali slišite? Že zopet!» Klicanje je slišilo bolestnemu ženskemu kriklu, čula ga je celo postrežnica, kateri je kar zastala beseda.

Marica se je sklonila brez bojazni daleč skozi okno in poslušala. Kako rada bi šla pogledat, toda sama se ni upala, oskrbnika pa ni hotela dramiti. Morda bi se bila naposled le odločila, a padati so začele debele kaplje.

Postrežnica je ugibala: «V temi je morala nekdo zahtevati ali pa bega kaka žival pred nevihto. Lahko pa je bilo tudi ječanje vetra, obe svā se motili.»

Zaprli sta okno ter se odpravili počivat. Marica ni mogla zaspati. Vedno se ji je dozdevalo, da jo nekdo kliče iz gozda. Živo je videla v duhu nekoga, ki išče prenočišča. Kdo ve, ali bo našel zavetje v viharni noči?

Vso noč je bilo kakor iz škafa. Protj jutru se je zjasnilo. Oskrbnik se je prebudil. Snel je puško in šel v gozd, da ogleda škodo, provzročeno po viharju. Na tleh pod krivim hrastom je zagledal žensko, nepremično ležečo. Bila je mrtva, Dvig-

nil ji je glavo in jo v strahu izpustil na zemljo. Spoznal je Marto, s katero sta se ločila pred leti v jezi in sovraštvu. Med oledeneli prsti je držala listič, na katerem je bilo zapisano z okornimi črkami: «Zbogom, Marica! Žal mi je, kar sem zagrešila. Izprosi mi odpuščanje!»

Oskrbnik se je zamislil v njeno usodo. Ves nekdanji srd se mu je izpremenil v sočutje do nesrečnice, vredne vsega pomilovanja. Greh ji je izbrisan, ker se je kesala in morda tudi spokorila. Prišla je, da bi priznala svoje krivdo. Smrt pa jo je prehitela v viharni noči.

Konec.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Za bližnjo spomlad

smo izdelali veliko zalogo

modernih plaščev

za gospode in dame.

Vabimo Vas na izbiro v našo najcenejšo oblačilnico.

DRAGO GORUP & Co.

konfekcijska industrija

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 16, I. nadstropje.

VEDNO ZADOVOLJNI

boste z Vašim perilom, ako ga perete po preizkušeni Schichtovi metodi. To se pravi: zvečer z Žensko hvalo namočiti — s tem nesnaga popušča, zjutraj s Schichtovim terpentinovim milom enkrat izkuhati — s tem se nesnaga odstrani.

TO JE CELO DELO PRI SCHICHTOVI METODI

žitnih rastlin zrahljamo. Takih njiv ni od spomlad naprej mirno puščati, kakor je to pri nas navada, ampak jih je vsaj z brano obdelati. Le tedaj, če je zemlja ostala preko zime rahla in plevela čista, lahko opuščamo tako rahljanje.

Pri vlaki z brano je gledati seveda, da nam preostri zobje ne delajo škode z ruvanjem mladih rastlin. To bi se dalo le v tem primeru odobravati, če bi bila setev pregosta in bi se bilo bati poznejšega poleganja. V takih primerih je prav, če vso strn z brano nekoliko zredčimo. Za spomladno vlako se pa priporočajo lažje brane, ki ne segajo globoko. Vse navadne brane priredimo za spomladno povlako pšenične strni lahko na ta način, da vpletemo v nje nekoliko vejevja.

Drugo važno delo, ki je potrebno sedaj pri pšenici, je pa pletev, ki jo opravljamo na rokah. Izruvati je ves velikolistni plevel, ki se pokaže med pšenico in ki duši mlade rastline. Posebno je zatirati tudi osat, ki je najbolj nevaren in nadležan. Dokler je mlad, ga lahko porabimo za prašičjo klajo. Zgodaj oplet nam sicer pozneje še enkrat odžene, vendar se do tega časa mlade rastline že precej opomorejo. Pozneje ga je zopet opleti, če ni prej mogoče, pa ob žetvi. Takrat ga je pa spraviti na kupe in sežgati, še preden se raznese njegovo lahko seme po zraku.

V prvi spomladi potrebujejo vse kmetijske rastline skrbnega obdelovanja in strežbe, da nam bolj hvaležno uspevajo in obrode.

POMLADNA PODSETEV TRAVNIKA.

Med pomanjkljivostmi naših travnikov lahko opazimo marsikje, da je ruša prerodka in da ji manjka zlahkanih trav. Prizadeti so posebno travniki v bolj suhih, njivskih legah, posebno če so zanemarjeni in če jih poznamo samo ob košnji. Naravno je, da dajejo taki travniki pičle košnje in tudi slabšo krmo.

Takih travnikov z redko rušo ne smemo puščati v nemar. Rušo moramo zopet zgostiti in skrbeti tudi za to, da se razmnože v njej dobre trave. Z dobrim gnojenjem se da v tem pogledu mnogo doseči, vendar se priporoča v takih primerih, da je treba rušo izpopolniti z boljimi travami, da take trave sami podsejemo in rušo na ta način pomladimo. Potrebna semena lahko podsejemo sedaj na spomlad ali pa po prvi košnji.

Spomladna podsetev ima to predost, da je v tem času več vlage za uspešno kalenje in rast. Spomladna setev je običajna tudi pri napravi novih travnikov. Setev po prvi košnji je pa v toliko odobravati, ker se približuje naravni podsetvi, torej ob času, ko nam trave zore in se seme samo otresa. Iz raznih vzrokov, ki so več ali manj znani in ki si jih lahko razlagamo, pa ne kaže na to čakati.

Za podsetev travnika jemljemo le nekaj vrst travnega semena, in sicer od trav, ki jih manjka na travniku, ki so pa priznane dobre in jih že-

limo imeti v travniški ruši. Važno je zaradi tega, da poznajo kmetovalci vsaj najvažnejše trave, ki rastejo v okolici, pa ne samo po imenu, ampak tudi po njih lastnostih in njih vrednosti, da jih lahko izbirajo.

Izmed velikega števila trav, ki se po naših krajih priporočajo, je navesti zlasti travniško bilnico, francosko pahovko, pasjo travo in angleško ljuliko. Koliko je vzeti enega in drugega semena, to se ravna po legi in zemlji. Za prostor, velik en mernik posetve $\frac{1}{10}$ ha), računamo za podsetev povprek 1-5 kg travnega semena, ki ga kaže pomešati z drobno zemljo in raztrositi ob mirnem vremenu, nato pa z brano dobro zavlačiti. Popoln uspeh take podsetve se pokaže šele v drugem letu, ko nam podsejane trave do-
rastejo.

Sejmi

- 20. aprila: Leskovec, Radeče, Št. Ilj pod Turjakom, Šmarje pri Jelšah, Št. Vid pri Grobelnem, Vinica.
- 21. aprila: Novo mesto.
- 22. aprila: Sevnica, Motnik.
- 23. aprila: Ljutomer (samo za živino), Ptuj.
- 24. aprila: Zdole-Pleterje, Št. Jurij ob južni železnici, Guštanj, Mozirje, Škofja Loka, Laško, Sv. Jurij pri Izakah, Črni vrh, Planina pri Logatcu, Hoče, Žužemberk, Radovljica.

Ivan Albrecht:

Jeza usode

O, ne veš, Janka, kako lepo je bilo moje življenje! Vse široke gorske planjave, vse ravnine in šume hrvaške, vso prostranost tja doli v globoko Turčijo sem zvala svoj dom. Moj oče, naj ga ljubi solnce še v črni zemlji, je bil mogočen primas našega rodu. Črede njegovih konj so bile številne ko zvezde na nebu, a najlepšo žival je vedno poklonil meni. Bila sem konja bolj vajena kakor trde zemlje, a kadar sem jezdila, je švigal moj vranec kakor puščica. Zlate orglice so mi zaljšale vrat, zlate zapestnice so žvenketale na mojih rokah... Kadar se mi je zahotelo, sem si vpletla zlata in srebra v lase, a na mojem tamburinu so cingljali zlati kraguljčki. Bila sem kraljica sredi svojega rodu in kraljica v srcu svojega očeta; kajti med številnimi njegovimi otroci sem bila edina hčerka. Na naših plesih sem bila najlepša, pri naših igrah vedno prva, streljala pa sem z lokom, da bi ti bila odstrelila z glave las! Tako me je ljubilo solnce jasno osemnajst let, osemnajst kratkih let!...

In pela sem, ne veš, kako sem pela! Kadar sem se s pesmijo oglasila v krogu svojih, je vse onemelo, kadar me je kje slišala gospoda, mi je sula zlato in srebro v naročje. Kadar mi je bilo nežno pri srcu, sem igrala harfo, v hrepenju sem zaupala goslim svoja občutja, kadar pa me je premogla najhujša razigranost, sem vzela tamburin in se zavrtela, si potrkavala med plesom in pozvončkljavala, dokler nisem one-

mogla od same razkošne naslade... Da, dete, tako sem jaz preživljala svojo mladost...

Margit je za trenutek obmolnila. Razburjenje jo je tako prevzelo, da je komaj lovila sapo, ko je spet začela govoriti:

«Sama ne razumem, kako je potlej prišlo. Sicer boš pa še to noč videla obleko, ki me je pahnila v nesrečo.»

«Obleko? Kako misliš?» je hotela vedeti Janka.

«Tvoj oče jo prinese to noč semkaj.»

«Moj tatek?»

«Da! Janoš, moj brat. Potlej jo oblečeš ti.»

«Jaz, tetka?» se je prestrašila Janka. «Jojme, tetka, nikdar! Ali naj bom potem še jaz nesrečna?»

«Ne boj se, dete! Samo mene maščuješ, drugega nič.»

«Kako naj se to zgodi?» je drhtela Janka.

«Ali naj grem in zabodem psa, ki te je prejel žalil pri ognju?»

«Počakaj, draguljček moj! Ko pride tvoj tata, boš vedela vse.»

«Daj, tetka, govori dalje», je silila Janka.

«Res, same sebe ne razumem, ko mislim na to... Zahotelo se mi je vse bolj divjih in ne navadnih doživetij. Preoblekla sem se v pevca in odjezdila na slepo v svet. Samo Janošu sem zaupala svojo namero. Bil je tedaj še skoro otrok, pa se je odločil, da pojde z menoj. Tako naju je vzela noč. Kakor nora sva oddirjala izpred naših šotorov. Pela sva potlej po gradovih in se brez-

skrbno veselila svojih uspehov. Niti malo nisem nikdar pomislila, kako bi utegnila moja norost skrbeti in boleti mojega očeta, še manj pa na to, da morda drvim v svojo pogubo...

Bila sem lepa tedaj; kajti ženske, kjer niso spoznale ženske v meni, so me obsipale s prijaznostmi. Marsikatera mi je s hrepenečimi pogledi razkrinkala svoja čustva, mnoga pa mi je tudi z odkrito besedo priznala, kako sem ji všeč. Lahko si misliš, da me je vse to zabavalo. Poigravala sem se s temi nališpanimi bitji kakor s hrošči na slamici. Kogar se mi je ljubilo, sem ravnala s svojimi plamtečimi pogledi. Ko sem potem odšla dalje, sva se z Janošem smejala vsem tem zlepotičnim grajskim gospe in gospodičnam, ki so v svoji brbljavosti iskale moškega v ženski. Oj, ti rečem, to je bil čas take razkošne norosti, da nimam besede zanjo! Vse dalje, dalje, v šir in dalj, zdaj sem, zdaj tja, iz grada v grad, čisto brez cilja, iz razkošja v razkošje je vodila najina pot. Tako sva prišla slednjič tudi v to proketo gnezdo tam na skali.

Še zdaj vem. Bilo je v času, ko cvete po tratah največ cvetja, ko so dnevi dolgi in vroči, a noči kratke, mile in tople. Prišla sva z Janošem sredi popoldneva. Na gradu so obhajali nekakšno slavlje, menda god gospe Agate. Bilo je zbrane precej gospode, ki je bila ob najinem prihodu že dokaj izigrana. Vina jim namreč ni manjkalo. Tudi nama so postregli s pijačo, čim sva le malo zapela. Tedaj se me loti razposajenost. «Čakaj, pravim Janošu madžarski, danes si privoščim tole grofico, Janoš se nasmehne, a jaz začnem;

25. aprila: Dobova-Mihalovec, Vuzenica (živina in blago), Št. Jurij ob Taboru, Beltinci, Mozelj, Oplotnica, Hotavljje, Bučka, Št. Jurij pod Kumom, Grosuplje, Kostrivnica.

Tedenski tržni pregled

JAJCA. Spričo precejšnjega povpraševanja se cene kljub povečanemu dovozom drže. Nakupne cene znašajo 60 par za jajce.

ZIVINA. Ponudba je velika, a kupcev malo. Cene se gibljejo za dobre krave med 7 do 9 Din, za klavne pa med 5 do 7 Din za kilogram žive teže.

ZITO. Na ljubljanski borzi so ponujali (za 100 kg; postavljeno na slovensko postajo): pšenično, baško, po 192'50 do 215 Din, turščico, baško, času primerno suho, po 137'50 do 140 Din, moko «0», banatsko, po 335 do 340 Din.

Cene tujemu denarju

Na zagrebški borzi smo dobili v valutah:

1 dolar za 56'30 do 56'50 Din;

v devizah:

100 avstrijskih šilingov za 798'07 do 801'07 Din;

100 nemških mark za 1352'50 do 1355'50 Din;

100 madžarskih pengov za 990'56 do 993'56 Din;

100 italijanskih lir za 296'60 do 298'60 Din;

1 dolar za 56'66 do 56'86 Din;

100 francoskih frankov za 221'44 do 223'44 Din;

100 češkoslovaških kron za 168'11 do 168'91 Din.

Vojna škoda se je trgovala po 423 do 424 Din,

a investicijsko posojilo po okrog 89 Din.

DOMAČE NOVOSTI

* Sokol oproščen poštnih pristojbin. Nj. Vel. kralj je na predlog predsednika ministrskega sveta predpisal in proglasil zakon o oprostitvi taks Sokola kraljevine Jugoslavije. Savez Sokola kraljevine Jugoslavije in njegove edinice (župe, društva in čete) so oproščeni plačevanja taks za navadne (nepriporočene) pisemske pošiljke (pisma, tiskovine, blagovne vzorce in poslovne dopisnice) v medsebojnem uradnem dopisovanju in v dopisovanju z državnimi in samoupravnimi oblastmi.

„Mijesečina, mijesečina
upala u vrata...“

«Oj, pa to je pesem, ki sva jo peli nocoj», se je zavzela Janka.

«Ista, res! Bila je uvodna pesem mojega gorja!...»

Margit je ječe vzdihnila in obmolnila.

«Da nisem nikdar storila tega! Med petjem je moje poglede opazil grof Jurij. 'Dobro tebi, lepi pevec!' mi je dejal, ko sem končala pesem. Iz njegovih oči so bliskale strele, a niso bile to puščice srda. Sam grof Jurij mi je prinesel majoliko zlahtnega vina in mi šepnil:

„Krasotica mlada, kaj te je nagnalo na to pot?“

Ko sem videla, da sem razkrinkana, sem zardela in naglo srebnila nekaj požirkov, da skrijem zadrego. Medtem mi je šepetal grof: „Ostani s svojim mladim drugom naš gost!“

Sam me je potlej spremil za mizo in odkazal Janošu in meni odlično mesto. Dočim pa je bil Janoš še plah v nastopu in negotov v besedi, je iz mene kar kipelo. Govorila sem na vse strani, zabavala zdaj tega, zdaj onega, pripovedovala, pela in pela, da so vsi strmeli. Motala sem se okrog gospe Agate, ji gostolela in sladko govorila, da je venomer pordevala. Pravila sem ji najbolj pester zgodbe, kar se jih je moglo sproti poroditi v moji razgreti glavi, vmes pa sem ji vdano prisegala, da še nisem videla ženske, ki bi dosegala njeno lepoto.

Grof Jurij je bil kakor pereč ogenj. Visok mož je bil to, jak in košat in živahen in krut! Razumeš?»

* Občni zbor Osrednje protituberkulozne lige v Ljubljani bo v nedeljo 19. t. m. v dvorani Okrožnega urada za zavarovanje delavcev na Miklošičevi cesti. Na dnevnem redu bo poleg raznih društvenih poročil tudi predavanje g. dr. Franca Debeveca o skritih tuberkuloznih obolenjih. Zato so na občni zbor poleg članov Osrednje protituberkulozne lige in poleg delegatov krajevnih protituberkuloznih lig vabljeni predvsem zdravniki, časniki, uradi in oblasti (zlasti zdravstvene ustanove) in tudi širše občinstvo. Udeležba na predavanju bo pokazala, da se zavedamo velike važnosti organizirane borbe proti jetiki.

* Svečana proglasitev izvolitve evangeličanskega škofa. Evangeličanski cerkveni inspektor dr. Bruckner je zadnjo nedeljo v evangeličanski cerkvi v Zagrebu svečano proglasil izvolitev prvega škofa evangeličanske cerkve g. dr. Filipa Poppa v Jugoslaviji. Kdaj se bo vršilo slovesno ustoličenje, še ni znano.

* Redni letni občni zbor Vinarskega društva za Dravsko banovino v Mariboru, vinarski kongres in banovinska razstava z vinskim sejmom bodo 9., 10., 11. in 12. maja v Mariboru. Razpored: V soboto 9. maja ob 16. bo seja glavnega odbora in delegatov podružnic in redni letni občni zbor Vinarskega društva v dvorani Zadružne gospodarske banke na Aleksandrovi cesti v Mariboru. V nedeljo 10. maja ob 8. uri bo III. vinarski kongres prav tam z dnevnim redom: «Splošni pregled našega vinarstva» (poročal bo g. Lovro Petovar, predsednik Vinarskega društva iz Ivanjkovec); «Izvoz vina v inozemstvo» (poročal bo g. Niko Petrić, direktor vinske sekcije Privilegirane d. d. za izvoz iz Beograda); «Obnova vinogradov» (poročal bo g. inž. Ivo Zupanič, referent za vinogradništvo pri banski upravi v Ljubljani); resolucija. Ob pol 12. bo otvoritev I. banovinske vinske razstave z vinskim sejmom v dvorani pivovarne «Uniona» na Aleksandrovi cesti v Mariboru. V ponedeljek 11. maja bodo izleti: ogled banovinske vinarske in sadjarske šole v Mariboru, banovinske trsnice in drevesnice v Pekrah, tvornice za dušik v Rušah, elektranje Fale, Rogaške Slatine in zgornjih Slovenskih goric od Svečine do Št. Ilja. Izletov se morejo udeležiti samo tisti, ki se bodo do 5. maja zanje prijavili pri Vinarskem društvu v Mariboru. Vinska razstava z vinskim sejmom bo trajala 10., 11. in 12. maja in bo odprta vsak dan od 8. do 18. ure.

* Polovična vožnja za obiskovalce I. banovinske vinske razstave, združene z vinskim sejmom, v Mariboru. Generalna direkcija državnih železnic v Beogradu je odobrila polovični popust vozne cene za obiskovalce I. banovinske vinske razstave in sejma, ki bo od 10. do 12. maja v Mariboru. Polovični popust voznih cen velja od 6. do 16. maja za vse vlake jugoslovenskih državnih železnic razen SOE. Legitimacije za polovično vožnjo se dobivajo pri Vinarskem društvu za Dravsko banovino v Mariboru. Naročilom za legitimacije je pridejati po dva dinarja v znamkah za vsako legitimacijo. Za razstavne predmete velja popust, določen v tarifi, del II., odsek B. XIII.

* Lov in kmetske koristi. Na naš članek o tem vprašanju smo dobili od vseh strani pisma, ki odobravajo naš nastop. Z Unca pri Rakeku nam n. pr. pišejo: Z vašim člankom «Lovska zakupnina in kmetske koristi» se vsi strinjamo, zato naj še nekaj pripomnimo k njemu. Kako pride kmet do tega, da se trudi in varuje drevesa pred zajci zato, da bo lovec lahko zajce za zabavo streljal. Lovcu seveda ni nič mar ves sadjarjev trud. Oblastva bi morala tu nastopiti v obrambo koristnega in potrebnega sadjarstva in prenehati z zaščito zajcev, ki so kmetu v tako škodo, v korist pa niso nikomur. Sama zabava lovec se mora umakniti splošni koristi. Res dobijo občine in banovina nekaj stotisoč dinarjev zakupnine in taks, škoda pa gre vsako leto v milijone.

S. R.

* Lep napredek našega izvoza živine v Francijo. Iz uradnih podatkov je razvidno, da izvoz naše živine v Francijo lepo napreduje. Samo v mesecu marcu je naša država izvozila v Francijo okrog 200 vagonov svinj. Južnofrancoska tržišča iščejo tudi govejo živino, zato nekateri naši izvozniki že organizirajo izvoz goveje živine na ta tržišča.

* Beograd ima nad 241.000 prebivalcev. Ljudsko štetje v Beogradu je končano. Podatki kažejo, da je v Beogradu 15.000 prebivalcev več kakor leta 1929. Tedaj je imel Beograd 226.289 prebivalcev, sedaj jih pa ima nad 241.000.

* Potres v Beli krajini. Prebivalstvo Metlike in okolice je v ponedeljek 13. t. m. malo pred 3. uro zjutraj čutilo močan potresni sunek, ki je bil spremljan s precej močnim bobnenjem in je prišel od jugovzhodne strani. Škode ni nikake.

* Ostanki rimske ceste v Medmurju. Pri izsekavanju gozda na bivšem posestvu grofa

Janka je molčala, a Margit jo je naenkrat vprašala:

«Ali si že kdaj ljubila?»

Janka je zadržala:

«Nikar, tetka...»

Mislila je na daljno pusto in na Lajoša tam doli, ki je včasih sedel kraj nje in po cele ure sviral na gosli. Tako so jokali in vriskali in prosili glasovi, da se je Janki v boleštni nasladi širilo in krčilo srce in je često planila in z obema rokama pograbila Lajoša za črne kodre ter ga vgriznila v tilnik... Kaj to tetki mar? Tega ji pač ne more in noče povedati...

Iz zadrege jo je rešila Margit sama, ki je povzela:

«Ako nisi, še boš! To pride... Si že videla kdaj in ogenj pusti? Nič ne veš, kje je začelo tleti, pa je že kar naenkrat vsa prostrana ravan polna rdečih zubljev... Tako se zaneti v krvi. Nenadno in vsa v plamenu in bi umrla v divjem požaru strasti...»

Tako ji tetka Margit še ni govorila nikoli, zato je Janka kar srebala njene besede. Niti dihati še ni prav upala, da je ne bi zmotila, ko je govorila:

«Še tisti dan sem tako omotala gospo Agato, da mi je čisto razgalila svoje srce. Za oddih me je spremila na vrt, kjer se je dojčila igrala z grajsko deco. Najstarejši, Herbert, je bil star kakih šest let. Krasen dečko, razigran ko žrebe v stepi, glasen in drzen, se me je takoj oprijel. Dve leti mlajši Lotar me je gledal po strani. Bil je bolj tihe narave ko njegov brat, nekam mehak

in za otroka vse preveč zamišljen. Malo deklico je imela dojčila v naročju. Bila je še v povojih in je začudeno mežikala, ko me je zagledala.

„Jaj“ je vzdihnilo dete. Tedaj pač nisem slutila, da pomeni ta edini krik neboljenega deteta zame usodno prerokovanje.*

Na vrtu sva ostali z gospo Agato morda kake pol ure. Mimo otrok sva šli po nasadih in sedli naposled v senčnico, kjer mi je graščakinja priznala, kako je nesrečna v svojem zakonu. Za hip me je skoro premagala njena resnična bolečina. Ni manjkalo dosti, pa bi jo bila začela tolažiti in bi se ji bila razodela, da sem tudi jaz samo ženska. Njene krotke rjave oči so zrle tako vdano, bogati kostanjevi lasje so bili spleteni preprosto, pa tudi sicer je bila skoro brez nakita, bolj podobna grajski služabnici kakor gospe. Ko sem ji nekajkrat poljubila roko, se je nagnila k meni in me vroče prižela nase. Tedaj, ah, tedaj me je spet premagala razposajenost!

„To ubogo bitje,“ sem si mislila, „ki drhti pred njim toliko življenj, hrepeneče objema svobodno hčerko puste...“ Še tik pred smrtjo bi se smejala v takem položaju, ali ne?»

Res, tudi Janka se je zahihitala, ko si je po tetinem pripovedovanju prav živo predočila to sliko. Hip za tem je bila spet nestrpna:

«In potem, tetka, potem?»

Margit se je zagledala v zvezde in nadaljevala:

* «Jaj» (madžarsko) pomeni toliko kakor naš vzklik «gorje».

Wurmbrandta pri Čakovecu so odkrili ostanke stare rimske ceste. Cestišče je še dobro ohranjeno.

* **Prirediteljski tečaj v Laškem.** V nedeljo 26. t. m. ob osmih zjutraj priredi Kmetiška prosveta v slovenski šoli v Laškem kmetiški tečaj. Predavali bodo bivši minister g. Ivan Pucelj in drugi o splošnih kmetijskih in gospodarsko-prosvetnih vprašanjih. Vabljeni so vsi kmetovalci, da se udeležijo poučnega tečaja.

* **Nenavadno vesel dogodek v kozji družini.** V Štorah pri Celju je povrgla koza, last železolarja g. Antona Spreitzerja, kar pet mladičev. Od mladega zaroda so ostali živi le trije mladiči, dočim sta se dva zaradi pomanjkanja človeške pomoči in zaradi oslabelosti motere-koze zadušila. Koza je dajala do zadnjega časa po dva litra mleka dnevno.

* **Požar iz neprevidnosti** V ponedeljek dopoldne je nastal požar v Spodnji Kokri, ki je vpepelil Hariševo gospodarsko poslopje. Rešili so komaj živino in nekaj obleke. Vse gospodarsko orodje, krma in drugo, je postalo žrtev plamenov. Prvi so prihтели na pomoč reševalci iz Preddvora, kmalu za njimi pa kranjski gasilci pod poveljstvom g. Mayrja. Napeljali so iz Kokre vodo in so jo s svojo izvrstno motoriko spravili prav do pogorišča. Vnetemu delu gasilcev kakor tudi nasprotnemu vetru se je zahvaliti, da se ni razširil požar na sosednja lesena poslopja. Hariš je zelo hudo prizadet. Požar je nastal zaradi neprevidnosti domačih, ki so postavili v svinjak, kjer je bila svinja na porodu, posodo z žarečim ogljem, ki se je po nesreči vnela stelja.

* **Samomor na Ježici.** V nedeljo dopoldne se je brezposelni delavec Trontel z Grosupljega potikal po Ježici in bližnji okolici. V Savljah ob savskem produ je naletel na neznanega obešenca, ki je visel na borovcu. Trontel je obvestil o najdbi županstvo na Ježici, nakar so odšli k Savi orožniki. Obešenec je okrog 20 do 30 let star, srednje postave, podolgovatega obraza, sivih oči, kostanjevih las ter deloma škrbast. Bil je golorok, brez čevljev in v nogavicah. Za vratom je imel črno samoveznico, kraj njega je pa ležala siva sportna čepica. Obesil se je na hlačne naramnice. Samomor je najbrže izvršil v noči od sobote na nedeljo. Pri njem niso našli nikakih listin.

* **V kotel vrelega škroba je padel.** V tovarni «Jugobrun» v Kranju je bil zaposlen 25letni de-

lavec Miha Kovač pri delu na stavbnem odru. Nesreča je hotela, da je med delom nerodno stopil, izgubil ravnotežje in strmoglavil v globino. Nesrečnež je padel v kotel vrelega škroba. Vsega opečenega so delavci potegnili iz škroba. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnico, kjer je po silnih mukah umrl zaradi opeklin.

* **Pri reševanju živine iz ognja se je ponesrečil.** Ko je 28letni viničar Alojzij Salamun iz hleva svojega gospodarja pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah, kjer je nastal ogenj, hotel rešiti ogroženo govedo, ga je nemirna živina tako obrcala, da je padel pod gorečo trame in dobil pri tem opekline na glavi in obeh rokah. Ponesrečenca so prepeljali z reševalnim avtom v splošno bolnišnico v Mariboru.

* **Požar v Kasazah.** V Kasazah pri Petrovčah je v ponedeljek zvečer začelo goreti pri posestniku Jelovšku, po domače Niderdorferju. Strojvodja tovornega vlaka je požar opazil in prišedši v Celje, to javil postajenačelstvu, ki je o požaru takoj obvestilo gasilno društvo. Tokrat so gasilci postavili rekord v hitrosti, kajti v osmih minutah po obvestilu so že bili na kraju požara. Poneže so prišli tudi gasilci iz Gaberja, Gotovelj, Zalca, Arje vasi in Zgornje Ložnice. Gašenje je bilo otežkočeno, ker je bila voda precej oddaljena. Posrečilo se je ogenj udušiti in obvarovati sosednja poslopja. Jelovškova hiša in gospodarsko poslopje pa sta pogorela do tal. Kako je požar nastal, ni znano.

* **Stroj mu je odrezal tri prste.** V petek popoldne se je zgodila v tovarni podpetnikov na Gračnici pri Rimskih toplicah huda nesreča. 22letni Franc Helesberger je stružil pete v stroju ob kolesu na električni pogon. Nesreča je hotela, da je Helesberger dobil v roko kos lesa z grčo. Ko je pritisnil les na vrteče se kolo, se mu je nepričakovano izvila že skoro izstružena peta iz rok, ker je kolo zadelo ob močno grčo. Posledica je bila, da so mu spodrsnili prsti skozi špranjo med kolo, ki mu je odrezalo tri prve prste na desni roki.

* **Zagonetna najdba razmesarjenega trupla.** V bližini postaje v Grobelnem v smeri proti Ponikvi so našli razmesarjeno nago truplo neznanke 35 do 40 let stare ženske. Kolesa vlaka so šla ženski čez treh in jo grozno razmesarila. Ob tiru je ležala obleka, v kateri je bil samo rožni venec. Ni še ugotovljeno, ali gre za zločin ali za samomor.

* **Preprečen požar.** Na belo nedeljo je nastal požar v Obrijah pri Ljubljani v hiši posestnika Ivana Marna. Požar se je že precej razvil, ko so šele opazili nevarnost domači. Na mestu so bili takoj domači gasilci, ki so zastavili ognju nadaljnjo pot.

* **Požar pri Medvodah.** Te dni sta pogorela na Seničici pri Medvodah mlin in del hišnega poslopja po domače «Pri Tinetu». Na pomoč so prišli gasilci iz Medna, Pirnič in Preske. V teku ene ure so požar pogasili. Kako je požar nastal, še ne vedo.

* **Tok ga je zgrabil.** Na žagi v Libiji pri Mozirju se je 20letni delavec Ivan Kokolj dotaknil električnega voda. Kokolj je dobil hude opekline, a so ga še pravočasno rešili in spravili v celjsko bolnico.

* **Razmesarjeno truplo** sta našla pri vasi Slapnici med postajama Laze in Jevnica litijska orožnika podnarednik g. Bučar in kaplar g. Majcen na svojem obhodu. Glava in gornje truplo sta ležala vsa v krvi med tračnicami, dolnje truplo in noge pa sta našla pod nasipom. Domačinon je bil mrtvec povsem neznan. Morda bo opis neznanca, ki je imel domala vse zobovje umetno, doprinesel do ugotovitve njegove istovetnosti. Slapniški najdenec je bil star okrog 40 do 50 let, srednjevelik in bolj životen. Lase je imel na kratko prstrižene in kostanjeve barve. Oblečen je bil v rjav suknjič in istotak telovnik, hlače so bile sive in rižaste, na sebi je imel tudi še rjav usnjat površnik. Čevlji so črni iz boksastega usnja z gumijastimi petami. V bližini neznančevega trupla so našli siv klobuk iz zajčje dlake. Neznanec je bil najbrže iz Avstrije.

* **Žrtev velikonočnega streljanja.** V Ranci pri Pesnici je na velikonočno nedeljo zjutraj streljal za možnarjem Rudolf Lenart. Možnar se mu je predčasno sprožil in mož je dobil opekline na obeh rokah in po obrazu.

* **Samomor Slovenca pri Sušaku.** Te dni zvečer so začeli ljudje blizu železniškega mostu pri Sv. Kuzmi pri Sušaku dva revolverjska strefa. Ko so prišli bliže, so našli priletnega moškega s prestreljeno glavo. Sodna komisija je ugotovila, da gre za 49letnega Ivana Ahtima z Rudnika pri Ljubljani. Mož je bil po poklicu pekovski pomočnik, a že delj časa brez posla.

* **Josip Predavec obsojen na 2 leti in 8 mesecev.** Pred zagrebškim sodiščem se je vršila razprava proti Josipu Predavcu, ki je žalil vla-

«Potem mi je pravila, kako je njen mož, grof Jurij, strašen in okrut in besen, pa spet blag in dober in mil. Najboljši človek pod solncem, a obenem sam vteleseni zlodej, je dejala in otrla solzo.

To me je bilo začelo mikati. Da je grof Jurij bistroiden, sem sklepala že po tem, ko me je tako hitro spoznal. Kar mi je zdaj pravila njegova žena o njem, ga je v mojih očeh le še povečevalo... Tako sem tisti dan prvič v svojem življenju zakoprnela po moškem. Ko sva se vračali k družbi, nama je bil prišel grof Jurij nasproti.

«No, Agata, kako ti ugaja naš mili pevec?»

Nisem vedela, ali je to grofov angleški ali satanski trenutek, vendar mi je zadovoljni smeljav njegove soproge pričal, da ta hip ni prehudih oblakov na nebu njunega zakona.

«Gospod ve povedati toliko lepega», je dejala in sramežljivo povsela oči.

«Da, da, ga tudi že vsa družba pogreša», se je nasmehnil grof Jurij in me pomembno pogledal. Ob tistem pogledu sem zadržala, kakor da je šinila iskra vame.

«Divno sokolje gnezdo je vaš prekrasni dom», sem se poklonila Agati in se zahvalila grofu s pogledom. «Da mi ni čas odmerjen tako kratko in pot določena tako ostro, bi hotel ostati pod gostoljubno streho vaše milosti...»

«Pa vendar ne boste odklonili našega vabila?» se je složno prestrašil grajski par.

Dražila sem oba, vsakega po svoje, ko sem jima začela pripovedovati, da nisem kakor drugi

pevci, ki brez ciljno tavajo iz kraja v kraj. Končno sem pristala na to, da ostaneva z Janošem nekaj dni na gradu, kajti grof Jurij je dejal s šaljivo strogostjo:

«Ako nočete biti moj gost, boste pač moj jetnik!»

«Ah, zakaj imaš brž silo v mislih?» je potožila gospa Agata, jaz pa sem se poklonila:

«Čast mi je torej biti vaš gost in niti jetništva bi se ne branil v vašem zanosnem okrilju.»

Pod noč mi je dejal grof:

«Sam vrag neti ogenj, ki ti gori v očeh.»

Tedaj sem zapečatila svojo usodo z besedami:

«Srečna sem, če je našla moja skromna malenkost milost v vaših prelepah očeh.»

Odslej je bil grof ko plamen na vetru. Vrstile so se napitnice, govori, plesi, pa spet petje, šaljive stave in nebroj raznoterih družabnih igrice, ki mi je grof Jurij z njimi spretno dokazoval svojo pozorno naklonjenost. Starejši moški so med zabavo razdirali prav krepke šale, mlajši so dvorili na desno in levo, grof Jurij pa je ostajal tako neizmenoma v moji bližini, da skoro ves večer nisem mogla več izpregovoriti z gospo Agato...

Z bližajočim se jutrom so se začeli gostje poslavljati. Vse se je razšlo. Razen domačih in naju je ostal samo še neki grof Valter s soprogo Koletto. Bil je to Jurijev prijatelj in bojni tovariš in je bil prišel k njemu v posete. Ali tudi ta dvojica je ostala le nekaj dni v gradu,

Nama z Janošem so odkazali grajski troje lepih soban v vzhodnem delu prvega nadstropja. Za grajske razmere razkošno opremljene sobe pa niso niti z daleka dosežale bajnega razkošja mojega očeta. Ko sem se tedaj proti poldnevju prebudila, se mi je prvič stožilo po svojih. V mehki zatopljenosti sem pozabila na svojo vlogo. Še vsa ženska sem planila iz postelje k oknu in zapela, ko me preplaši moški smeh. Bil je grof Jurij, ki se mi je smejal z vrta in mi nekajkrat krepko zamahnil z roko v pozdrav. Odskočila sem takoj, vendar se nisem mogla premagati, da mu ne bi bila z roko vrgla poljubčka — kakor nekaj očetu, ko sem v diru jezdila mimo nje-ga...

Zmedena, zbegana in kakor sama s seboj sprta sem potem odšla k Janošu, ki je še spal. Omahnila sem na posteljo in ga predramila s svojim ihtenjem.

«Kaj plakaš, Margit?» se me je prestrašil, a jaz mu nisem vedela odgovora. Hotela sem ga že prositi, da jo kar na lepem odkuriva iz grada k svojim ljudem, toda bilo je prepozno! Nisem več imela te moči; kajti v krvi je že gorelo in slika grofa Jurija je venomer žgoče žarela pred mojimi očmi...

Grof in grofica sta tekmovala v ljubeznivosti do mene; le toliko je pazil grof, da nisem bila z gospo Agato nikoli preveč sama, kar mi je bilo na tilnem prav všeč. Bala sem se namreč zagat, v kakršno bi bila zabredla, ako bi kdaj zaljubljena grofica premočno zahrepenela po moji moškosti... (Dalje prihodnjič.)

darja. Branil ga je dr. Maček. Sodišče je obsodilo Predavca na 2 leti in 8 mesecev zapora. Državni tožilec z obsodbo ni bil zadovoljen.

* **V pretepu zaklala drug drugega.** Iz Makol nam pišejo: Vso okolico je razburil strašni pobj, ki se je dogodil 25. t. m. Na Spodnji Ložnici pri Makolah je prišel okrog devetih zvečer posestnikov sin Franc Drozg k posestniku Jakobu Mlakarju in ga klical iz hiše na korajžo. Mlakar je vstal, da pogleda, kaj je zunaj. Komaj je stopil med vežne podboje, ga je že usekal Drozg z nožem v levo roko. Da odbije napad, je potegnil tudi Mlakar nož in zapodila sta se drug v drugega ter si zadala take ubode, da se je Mlakar kaer na mestu mrtev zgrudil. Drozg pa se je vlekkel še proti domu, vendar je tudi med potjo omagal in izkrvavel. Pokojnika si nista bila ne v sovraštvu in tudi pijana takrat nista bila. Jasno pa je, da je taka podivjanost le posledica dolgotrajnega uživanja strupene šmarnice.

* **Nenavadna nesreča.** Delavec Jager v železarni v Štorah je našel pred dnevi v skladišču starega železa neko cev, ki jo je vzel domov. V nedeljo je hotel cev za nekaj uporabiti. Ko pa je tolkel s kladivom po njej, je naenkrat zagrmelo in iz cevi je ustrelilo v 25letno Jagrovo ženo Marijo v levo koleno. Bila je namreč stara puškina cev s pozabljenim starim nabojem. Domači zdravnik je nudil ženi prvo pomoč, potem pa je takoj telefonično pozval celjsko rešilno postajo, ki je Jagrovo z rešilnim avtomobilom prepeljal v celjsko javno bolnico. Nesrečna žena ima komaj 10 dni starega otroka, ki so ga morali z materjo vred peljati v bolnico.

* **Z ročico po glavi.** V Grletincu pri Humu ob Sotli so v soboto fantje napadli 37letnega Edvarda Baloha. Obdelovali so ga z ročico in ga poškodovali po glavi in nad levim očesom. Baloh je moral iskati pomoči v celjski bolnici.

* **Dva roparska napada pri Trebnjem.** Na veliki petek sta se vračali Alojzija in Karolina Zupančičevi iz Korenitke pri Trebnjem od večerne pobožnosti iz farne cerkve. Komaj streljaj pred vasjo sta bili nenadno napadeni od dveh neznancev s koli. Zahtevala sta denar. Seveda ženi nista imeli denarja in roparjema nista mogli ustreči. V jezi, ker roparja nista prišla na svoj račun, sta ubogi ženi pretepla s koli in jima zadala hude telesne poškodbe. — Mirno se je vračal na veliki ponedeljek zvečer posestnik Škulj iz Dola pri Trebnjem domov. Nenadno sta ga napadla od zadaj dva moška in ga podrla s koli na tla. Vendar pa napadalec nista prišla na svoj račun, ker so bližnji soselje na krik napadenecv prihiteli na pomoč in sta napadalec zbežala v noč. Kljub temu sta bila spoznana in zadevo preiskuje orožništvo. Napadenec je dobil hujše nožne poškodbe in je odšel na odredbo zdravnikovo zdraviti se v Ljubljano.

* **Napad.** V ljubljansko bolnico se je prišel zdraviti Franc Rovšek, posestnik sin, 21 let star, iz Zgornjega Hotiča pri Litiji. Napadel ga je neki delavec in ga oklal z nožem po obeh rokah in po hrbtu.

* **Dolgoprstniki na Pohorju.** Iz Ribnice na Pohorju nam pišejo: V noči od 9. na 10. t. m. so neznan zlikovci vdrli skozi okno v trgovino g. Cirila Kolmana v Hudem kotu pri Ribnici na Pohorju in odnesli raznega blaga v vrednosti nad 3000 dinarjev. Teden poprej so tatovi odnesli iz neobratočnega kamenoloma g. Erlicha precejšnjo množino smodnika, dinamita in vžigalnih kopic. Doslej se orožnikom še ni posrečilo izslediti storilcev.

* **Junak noža.** V Zg. Besnici pri Sv. Joštu je nastal v nedeljo krvav pretep. V Paplerjevi gostilni je sedela večja družba gostov, med njimi posestnikov sin Anton Rotar s svojo izvoljenko. V gostilno je prišel čez čas še železniški čuvaj Ivan Kozjek, ki je pričel dražiti fante. Posebno piko je imel na Rotarja. Zaradi tega je nastal pretep in jih je Kozjek precej izkupil. Pozneje pa je Kozjek zunaj napadel Rotarja z nožem in ga večkrat sunil v glavo, prsi in levo roko. Hudo ranjenega Rotarja so prepeljali v splošno bolnico v Ljubljano.

* **Zanemarjanje roditeljskih dolžnosti.** Te dni se je vršila pred malim senatom v Ljubljani razprava proti kovaču Jakobu Bratunu in njegovi sestrični Frančiški, ki imata skupno gospodinjstvo. Bila sta obtožena zločinstva zoper življenje in zdravje. O Bratunovi zadevi smo svoječasno poročali, zlasti kako so orožniki iz Litije v hlevu male Bratunove domačije v Besnici našli otroka Francko in Anico popolnoma zanemarjena in premražena. Razprava je v vsej goleti odkrila obupne razmere, ki še vladajo na deželi. Obtožena sta priznala, da sta spravila triletno Francko prenočevati v mali hlev, ker sta mislila, da je tam topleje. Otrok je spal 14 dni januarja v malem zaboju. Starejša Anica pa je morala sestrici čediti in umivati. Jakob in Frančiška Bratun sta bila obsojena na deset dni strogega zapora zaradi zanemarjanja roditeljske dolžnosti, ne pa zaradi zločinstva zoper življenje in zdravje (mučenje dece). Ta sodba, sicer mila, bodi v svarelilo vsem roditeljem, ki zanemarjajo deca. Paragraf določa kazen celo do pet let strogega zapora.

* **Podivjani siroveži.** V Podhruški v kamniškem okraju so se hoteli pijani fantje ponoči znositi na Vrankarjevemu hlapcu. Vlomili so hlevska vrata, kjer je spal hlapec, vendar jih je pregnal še pravočasno hlapčev bratranec Ferdinand. Čez nekaj časa so se fantje spet vrnili in razbili s koli vežna vrata, nato pa še šipe v oknih. Ferdinand Vrankar je tedaj ponovno vstal in zopet hitel na dvorišče. Tam pa so ga fantje obkolili in se je vanj zapodil 22letni posestnikov sin Janez Burja in ga napadel z odprtimi nožem. Zamahnil je večkrat proti Ferdinandu in ga ranil na desni roki in zadaj na tilniku. Ves okrvavljen se je Ferdinand opotekel v stran in se komaj zavlekel nazaj v hišo. Čim so napadalec uzrl kri, so med pridušanjem zopet izginili. Ferdinanda Vrankarja so prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Janeza Burjo so aretirali.

* **Obsojena na dosmrtno ječo.** Mariborski veliki senat je razpravljal o strahoviti rodbinski žaloigri, ki se je odigrala v noči 22. novembra v Loki pri Framu. Na zatožni klopi je sedela 48letna delavka Amalija Žnidarjeva, obtožena, da je svojega 20 let starejšega moža Ivana najprej ubila, nato pa zažgala še kočjo, v kateri sta stanovala, da zabriše vsako sled svojega zločina. Moževo truplo so našli popolnoma zoglenelo. Žnidarjeva je zanikala krivdo, vendar se je zapletla v protislovja. Tudi priče so izpovedale neugodno za njo. Senat je po triurni razpravi razglasil sodbo, s katero je bila Amalija Žnidarjeva obsojena na dosmrtno robijo.

* **Obsojen na deset let zaradi poizkušene umora.** Lani 21. novembra zvečer se je v gozdčku Dobrovi pri Ihanu odigrala velika ljubavna žaloigra. Posestnik Ivan Hribar v Ihanu je izvil svojo ljubico Ivanko Kavkovo v gozd, ji tamkaj po ljubimkanju prizadejal z britvijo okoli enajst urezov in ji prerézal tudi grlo. Ta poškodba je bila izvedena na skrajno okruten način. Ivanka Kavkova je imela še toliko moči, da se je z vsem naporom ubranila Ivana Hribarja in gotove smrti. Hudo krvaveča se je splazila do Urbanijeve gostilne, kjer je prosila za pomoč. Od tam so jo odpeljali do posestnika Lenčka, ki je z vozom odhitel v Domžale po zdravniku dr. Kremžarja. Čim je bila Francka obvezana, so jo odpeljali v ljubljansko bolnišnico. Bolečine so bile silne in zdravljenje zelo težavno, vendar je čvrsta ženska okrevala. Ivan Hribar je bil pred ljubljanskim senatom zaradi poizkušene umora in žaljenja orožnikov obsojen na deset let in en mesec robije.

* **Krvavo maščevana žalitev.** V soboto proti polnoči sta se v neki gostilni v Kosezah pri Ljubljani skušala v moči sobni slikar Feliks Weis in mehanik Rudolf Grudnik. Ker je bil navzoč v gostilni tudi znani rokoborec, šofer Ivan Šotler, ga je začel Grudnik smešiti. Zabajlice so letele sem in tja. Grudnik se je tako razburil, da je grozil s streljanjem. Sedel je res v svoj avtomobil in se pripeljal nazaj, dvakrat ustrelil v Ivana Šotlerja in ga hudo ranil tik srca. Šotlerja so odpeljali v bolnico, Grudnika pa v zapor.

* **Detomor.** V ponedeljek zjutraj je izpraznjevala Marija Knausova gnojišče pri Forteu v Trbovljah in nosila gnoj v košu na njivo. Ko je na njivi koš izpraznila, je padlo iz njega nedonosno trupelce moškega spola, staro kakih sedem mesecev. Trupelce je bilo precej razpadlo in mu je manjkala glava. Orožništvo vodi preiskavo in išče mater.

* **Nepoštena služkinja.** Orožništvo v Studencih je aretiralo 24letno služkinjo Marijo Senčarjevo, ki je bila uslužbena pri odvetnikovi vdovi Mariji Juričevi v Mariboru. Ko se je gospa selila, je dekletko izrabilo priliko in si nakradlo oblek in perila.

* **Grozen umor slovenskega duhovnika v Italiji.** Tržaški listi so predzadnjo nedeljo objavili tole poročilo: Blizu Loke pri Vremah se je zgodila smrtna nesreča. Preteklo sredo proti polnoči se je vračal 62letni župnik Josip Gabrovšek domov. Šel je preko brvi čez Reko, pa mu je spričo teme spodrsnilo; stopil je napak in padel v vodo, kjer je utonil. Naslednje jutro proti 5. uri je nekaj vaščanov, ki so šli na delo, opazilo kraj Reke truplo utopljenčev. Približali so se in z velikim presenečenjem ugotovili, da je truplo njihovega župnika. Obvestili so o svoji najdbi bližnjo orožniško postajo. Karabinierji so pričeli nemudno preiskovati nesrečo. Ugotovili so, da je župnik utonil. Po komisionalnem ogledu so nesrečnega župnika pokopali na domačem pokopališču. Vest o smrti župnika Gabrovška se je še tistega dne raznesla po Brkinih. V spočetku so vsi mislili, da je župnik zares po nesreči utonil. Kmalu pa so se začele širiti govorice, da je župnika nekdo v temni noči napadel, ga zadavil in vrgel v vodo. Te govorice so se vedno bolj širile med ljudstvom. Sedaj se je oglašila priča, ki je usodne noči opazila, kako je gruča fašistov napadla nesrečnega župnika in ga umorila. Priča je molčala vse doslej zaradi tega, ker se je bala posledic svojih izpovedi.

* **Drzen vlom pri belem dnevu.** V hišo posestnika Toneta Babiča, po domače Papeža, v Parizljah se je te dni pri belem dnevu splazil neki moški in vdrl v kuhinjo, kjer je bila tudi sušilnica za svinjsko meso. Zlikovca je pri vlamu zaznal sam posestnik Tone Babič in ga krepko prijel. Kljub čvrstemu odporu ga je Babič obvladal in ga zaprl v svinjak, nato pa je hitel po orožnike v Braslovce. Med tem časom se je vlomilcu posrečilo, da je pobegnil iz svinjaka, toda na begu ga je že zalotil in prijel gospodarjev brat France in ga še enkrat zaprl v svinjak. Orožniški narednik g. Šifer iz Braslovč, ki je s Toneom Babičem nemudno prihitel v Parizlje, je spoznal v prijetem vlomilcu znanega postopača Drnulovca iz St. Jurija ob Taboru, ki je imel že opetovano opravka z oblastvi.

* **«Pomladni cvetovi.»** III. zvezek Praprečanih zgodb, ki jih je spisal Anton Stražar. Knjižica je izšla v tiskarni Rumpret v Krškem, kjer naj se tudi naroča. Ker je cena nizka (le 250 Din za izvod), naj se naroči po več izvodov skupaj! V kratkem izide večja Stražarjeva povest o glasovitem roparju Marku Završčanu, splošno imenovanem strah Črnega grabna.

* **«Skrita sreča.»** Kdor hoče še imeti knjigo z 11 lepimi povestmi, naj takoj pošlje za 9 Din novih neobrabljenih poštinih znamk ali pa denar po poštni nakaznici in pa svoj natančen naslov na naslov: Matija Belec, Sv. Bolfank v Slovenskih goricah pri Ptujju. Ne zamudite, dokler je še zaloga! Na brezplačna naročila se pa ne oziram!

* **Resen opomin,** ki nas opozarja, da je skrajni čas, tudi za zdravje kaj ukreniti, so — bolečine. Nešteto ljudi mučijo revmatizem, trganje v sklepih, živčne bolečine, zbadanje, bolečine v glavi in zobeh itd., drugi trpe zbog slabosti in drugih obolenj, ali vendar imamo tudi veliko število takih ljudi, ki so se znali vseh teh muk obvarovati. Že čez 34 let uporabljajo v mnogih krajih Elza-fluid ter se vedno iznova vesele njegovega zanesljivega učinka. V lekarnah in sorodnih trgovinah se dobiva Fellerjev Elza-fluid v poskusnih steklenicah po 6 Din, v dvojnih steklenicah po 9 Din ali pa v velikih steklenicah po 26 Din.

Poštni zavitek z 9 poskusnimi ali 6 dvojnimi ali 2 velikima steklenicama pošlje za 62 Din brez vseh nadaljnjih stroškov Evgen V. Feller, Stubičica Donja, Elza-trg 360, Savska banovina.

* **Ljudje, ki imajo žolčne - ledvične - kamene** in kamene v mehuru, in oni, ki trpe na prekomerni tvoritvi sečne kisline in napadih protina, uravnava jo leno delovanje črevesa z uporabo naravne «Franc Jožefove» vode. Može zdravniške prakse so se prepričali, da je «Franc Jožefova» grenčica zanesljivo in skrajno prizanesljivo delujoče salinično odvajalno sredstvo, tako da jo priporočajo tudi pri kilah, trebušnih boleznih, nartangani danki in hipertrofiji prostate. «Franc Jožefova» grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

Blejske novice

Novi zdravstveni zastop na Bledu. — Ostavka blejskega podžupana. — Koristi kanalizacije. — Sreski načelnik g. dr. Vidmar v Ribnem.

Bled, aprila.

Pred kratkim je imel v Blejskem domu prvi sestanek novi zdravstveni zastop, ki se je konstituiral tako-le: predsednik g. dr. Zvonimir Janežič, zobni zdravnik na Bledu; tajnik g. Rajko Gradnik, šolski upravitelj. Navzoči so bili poleg drugih tudi župan in številni ostali činitelji z Bleda in njegove okolice, med njimi šolski upravitelj gosp. Milan Vrezec iz Ribnega. Zupanik g. Drovc z Bele je poudarjal važnost in nujno potrebo izpeljave vodovoda na Bohinjsko Belo. Na Beli usahnejo v poletnem času, kadar je velika suša, skoro vsi studenci. Zaradi tega je hudo dobiti pitno vodo. Ker je Bohinjska Bela v sezoni obljudena z letoviščarskimi gosti, je nujno potrebno, da odločilni krogi ukrenejo vse potrebno, da se v doglednem času napelje vodovod na Belo kakor tudi v Ribno in v Bodešče. Do epidemične bolniče, ki leži četrte ure od Bleda na poti v Ribno, se bo napeljal vodovod v najkrajšem času, zato je najprikladnejše, da se ta vodovod samo podaljša do Ribnega in Bodešče. Gospod Rajko Gradnik je kot šolnik predlagal, da se v blejskem zdravstvenem okrožju otvori šolska poliklinika, kjer naj bi okrožni zdravnik in zobni zdravnik vsako gotovo dobo pregledovala zdravstveno stanje šolskih otrok. V ta namen naj bi se ustanovila zobna in splošna poliklinika.

Dne 8. t. m. se je mudila na Bledu komisija, ki si je ogledala in odobrila načrte za preureditev notranjih prostorov blejske pošte; odobrila je tudi zgradbo nove stavbe za garažo in službenske sobe Parkhotela. V pritličju pošte bo nova avtomatska telefonska centrala, ki bo v jeseni že najbrž v obratu.

V sredini poslopja, kjer bo garaža, bo pripravljen velik s steklom pokrit prostor, ki bo služil za čiščenje avtomobilov. Polovica zgradbe bo dvonadstropna, polovica pa enonadstropna. Poslopje bo imelo približno 45 sob za uslužbenca Parkhotela. Sobe bodo imele solnčno lego in so zasnovane po najnovejših predpisih moderne tehnike in arhitekture. Garaža bo stala tik za pošto. Delo se bo pričelo v najkrajšem času. Zgradba bo last gosp. Kende, veleposesnika na Bledu, in bo služila kot gospodarski del velikega novega podaljška Parkhotela.

Požari so pri nas precej pogosti, ker jih gotovo vprizarja brezvesten požigalec, kateremu oblastva nikačor ne morejo do živga kljub temu, da so razpisala nagrado v znesku 20.000 dinarjev onemu, ki ga izsledí ali pripomore do tega, da ga orožniki dobe. Čez zimo je sicer miroval, te dni se je pa znova lotil zločinskega početja in vpepelil Valantovo žago v Zasipu pri Bledu. Ogenj je uničil žago, ki je nudila kruha okoliškim delavcem, zaradi česar so ti sedaj brezposelní.

Gosp. Troha, hotelir v Gradu, bo zgradil še do letošnje sezone prizidek k svojemu hotelu, kjer bo nastanil nov bar. Dobil bo prvovrstno

kapelo, ki bo nudila letoviščarskim gostom obilo smeha in zabave. Te dni pride v Grad posebna komisija, ki bo na licu mesta proučila, kako mora zgraditi prizidek, potem pa bo podjetni gospod Troha oddal gradbena dela tvrdki Slavec v izvršitev.

Pred kratkim se je naš občinski odbor precej izpremenil. Prejšnji župan g. Rus je bil odstavljen in z njim vred tudi nekaj odbornikov. Za župana je bil imenovan g. dr. de Gleria, zdravnik na Bledu, za podžupana pa g. Franc Rus, vpokojeni šolski upravitelj. Te dni pa je g. Rus podal ostavko na mesto podžupana.

Na Bledu se vsak dan mnogo razpravlja o kanalizaciji. Eni zabavljajo, drugi pa zopet hvallijo. Pritožujejo se, češ, da ne bodo imeli nikake koristi od kanalizacije, marveč da bodo zavezani samo večjemu obdavljevanju. Pravijo, naj bi plačevali pristojbine le oni, katerim se fekalna voda odteka v kanal. Potrebno je pojasniti nepoučenim, da bodo imeli vsi Blejčani ne glede na to, kam se jim voda odteka, z dovršitvijo kanalizacije večje in manjše koristi. Znano je, da se je doslej vsa umazana voda odtekala v jezero, ki je s tem postajalo nezdravo. Dunajski zdravniki so svojim bolnikom celo svetovali, naj ne hodijo v zdravilišče Bled. Čim bo izvršena kanalizacija, se bo vsa fekalna voda odtekala po kanalu v Savo in jezero bo čisto, a Bled bo postal pravo zdravilišče. Dotok tujcev bo zaradi tega vsako leto večji, od česar bodo imeli vsi Blejci večje ali manjše koristi.

Te dni je prišel v Ribno pri Bledu sreski načelnik g. dr. Vidmar iz Radovljice. Pozval je ves občinski odbor k seji, na kateri je z odborniki preresetaval potrebe in razmere ribenske občine.

Malonedeljske novice

Sreski načelnik v posetih. — Prireditve jurjevškega Sokola. — Požar, nesreča, vlom in druge vesti.

Mala nedelja, v aprilu.

Zopet se je nabralo za cel koš novic, ki jih moramo sporočiti priljubljeni «Domovini».

Kakor po drugih krajih se je tudi v malonedeljski šoli vršilo posvetovanje sreskega načelnika dr. Trstenjaka z zastopniki občin. Vsi navzoči so soglasno priznali blagodejne posledice za gospodarski napredek Jugoslavije po geslu: kralj in narod. Sedaj ni več političnega sovraštva, ki je državi v prejšnji dobi povzročalo toliko škode.

Čule so se pritožbe, da so ob splošnem padanju cen ostale cene monopolskega blaga neizpremenjene, da so se pri sladkorju še celo dvignile. Ker karteli umetno vzdržujejo visoke cene, naj bi se proti škodljivim kartelom kot povzročiteljem draginje napravili potrebni koraki.

Obravnavala so se še druga važna gospodarska vprašanja: določitev cen in kontrola pri nakupu živine, vinska kriza, regulacija potokov, ceste in drugo. Gosp. sreski načelnik je priporočal tudi skupno prosvetno delo obeh prosvetnih društev in ustanovitev Sokola. Ob tej priliki so bila razdeljena tudi odlikovanja.

Na Marijin praznik 25. marca nas je posetil jurjevški Sokol, ki je priredil v Društvenem domu akademijo. Obisk je bil za sedanje razmere zadovoljiv, vendar pa smo pogrješali ljudi, ki so v besedah zelo navdušeni, pri prosvetnih prireditvah jih pa navadno vedno manjka. Radi nosijo sokolski znak na prsih in se postavljajo ž njim, sokolske, oziroma prosvetne prireditve sploh pa bojkotirajo, kar je neodpustljivo.

Na veliki četrtek ponoči je nenadno nastal požar na Kamenščaku pri Mali nedelji in vpepelil Bolkovičevo klet in poslopja posestnikov Murkoviča iz Bučkovcev in Vičarja iz Senčaka.

Pri reševanju in gašenju se je hvale vredno izkazal Alojz Lipša, ki je dobil hujše opekline. Došli so tudi požrtvovalni gasilci iz Slaptincev, katerim bodi izrečena vsa pohvala. Z začudenjem se pa je opazilo, da nekega bližnjega gasilnega društva ni bilo na pomoč.

Na tujo pomoč se zanašati, ni vedno dobro, zato bi bilo nujno potrebno postaviti domače in malonedeljsko gasilno društvo na trdno gmotno podlago in čimprej priskrbeti potrebno gasilno orodje.

Na veliko soboto se je dogodila pri Hanžlovih v Drakovcih velika nesreča. Obstreljena je bila Marija Hanžlova, ki je šivala v sobi. Na vratih viseča nabita puška je namreč pri vstopu brata nenadoma padla na tla in se sprožila. Strel je zadel nesrečnico v obraz in jo hudo poškodoval. Prepeljana je bila na velikonočno nedeljo zjutraj v ptujsko bolnico. Z nesrečnico sočuvstvuje vsa župnija.

Na velikonočno nedeljo smo spremili k večjemu počitku mladenko Angelu Čagranovo iz Drakovcev, ki jo je pobrala kruta jetika. Bodi ji zemljica lahka!

Pri velikonočni procesiji in pri vstajenju na veliko soboto je prav lepo igrala malonedeljska godba. S svojim zopetnim skupnim nastopom si je pridobila pohvalo vsa občinstva. Le krepko naprej po začrtani poti!

Prazniki so minili v splošnem mirno ob številnih «vženicah», ki pa jih je bilo letos manj kakor prejšnja leta. Tudi kriza!

Na velikonočni ponedeljek ponoči je bilo vlomljeno v skladišče tukajšnjega usnarja Cirila Kosija. Neznani zlikovci so odnesli usnje, podplate, posteljnino in nekaj gotovine, tako da trpi Kosi okrog 25.000 Din škode, ki je le za eno četrtno krita z zavarovalnino. Tatovi so izvovali, da se je nahajal čuvar skladišča, ki je navadno prenočeval v dotični sobi, pri «vžernici», in so ugodno priliko spretno izrabili. Upati je, da bodo drzni storilci skoro v rokah pravice. Občinstvo se opozarja, da se varuje pred raznimi potepuhi, ki se klatijo po deželi in bi radi dobro živeli na račun drugih brez dela, med tem ko poljskih delavcev primanjkuje. Vsako količkanj sumljivo osebo je treba takoj naznaniti orožniški postaji.

Poljanski dogodki

Poljane, v aprilu.

Sokolska prireditve na velikonočni ponedeljek je nad pričakovanje dobro uspela. «Rokovnjače» so prav dobro podali. Vsa čast in hvala našim požrtvovalnim igralcem. Prireditve je bila lepo obiskana.

V noči od nedelje na ponedeljek sta bila v Poljanah izvršena dva vloma. Neznani tatovi so vlomili v trgovino g. Dolinarja in mu odnesli razno blago in perilo v vrednosti 4000 Din. Vlomljeno je bilo tudi v zgornje prostore poleg stoječe klavnice ge. Amalije Maroltove. V prostorih so se hranili prekajeni mesni izdelki. Tatovi so odnesli za več sto dinarjev klobas. Sodi se, da vlomilci niso bili domačini. Najbrž je zopet na poslu tatarska tolpa, ki je že pred leti vršila to žalostno obrt v dolini.

PREKMURSKI GLASNIK

Iz Lucove nam pišejo: Tudi pri nas v Prekmurju še žal vedno pogosteje pojavlja sirovost, seveda v zvezi z alkoholom. Neki gostilničar je priredil 6. t. m. veselico, na katero se je pritepel tudi znani postopač, ki je razsajal po vseh prostorih in izzival na boj. Res žalostno je, da se ponavljajo vsako nedeljo taki prizori, ki škodujejo ugledu drugih poštenih Prekmurcev. — Lucovski rekruti imajo navado, da gredo pred odhodom k vojakom od hiše do hiše in zbirajo denar. To je še ostanek starega običaja, ko so hodili rekruti v daljni Varaždin na vojno okrožje. Občina bi jim bila morala priskočiti na pomoč, ker pa ni imela denarja, jim je pustila, da so si po hišah pobrali potnino. Sedaj, ko se vozijo rekruti na državne stroške z železnico k vojakom, bi se naj odpravil tudi ta nekdanji res potrebni običaj. — Tudi pri nas se vedno huje občuti pomanjkanje denarja, ker ne more kmet ničesar prodati in leze vedno globlje v dolgove.

Belokrajinski glasnik

Dr. Zupanič častni občan v Adlešičih. Občinski odbor v Adlešičih je imenoval rojaka iz Gribelj, bivšega ministra gosp. dr. Nika Zupaniča za častnega člana občine Adlešičev.

Iz Radovice v Beli krajini nam pišejo: Kakor vidim, smo tudi Belokrajinci dobili svoj kotiček v naši «Domovini», za kar smo vsi hvaležni. — Pred kratkim so igrali naši sosede iz Metlike igro «Domen», ki je prav dobro uspela. Čestitamo vsem igralcem in se še priporočamo, da nas obiščejo. — Pretekla tri leta je imela naša župnija mnogo stroškov. Nabavili smo si dva nova zvonova, popravili smo pokopališče, ki je bilo še izpred vojne v slabem stanju, nadalje smo popravili tudi cerkveni zid, ker je jel pokati; pokrili smo cerkev in zvonik. Popraviti smo dali tudi marsikatero druge cerkvene predmete, kakor na primer orgle, katere pa na žalost sedaj samevajo. Bilo je oklicano pri cerkvi, da dobimo organista s prostimi prispevki od manjših posestnikov po 5 Din, od večjih pa po 10 dinarjev. Pa so se številni izjavili proti temu. Na žalost naših mož, ki so se trudili za orgle, naj bodo sedaj te bivališče za miši, namesto da bi služile svojemu namenu. Tu se vidi, koliko se stori za povzdigo vere. Če bi kateri časopis pisal, da je nepotreben cerkovnik, bi rekli, da je brezverski in bi ga takoj prepovedali čitati. Čudno je od vernih katoličanov, da ne žrtvujejo za cerkev niti po 10 dinarjev.

NAŠI NA TUJEM

Novice iz Amerike. Notarjevo družino iz Rock Springsa je nedavno doletela huda nesreča. Notarjev sin Alojzij je bil zaposlen pri neki letalski družbi. Pred tedni sta Notar in neki drug letalec kakor običajno vozila zračno pošto, na povratku ju je pa zalotila gosta megla. Letalo se je v megli zaletelo v drevo in treščilo na tla. Notar je bil takoj mrtev. Pokojnik je bil star šele 27 let. Poleg žalujočih roditeljev je zapustil tudi nepreskrbljeno ženo z dvema otrokoma. — V Jolietu je umrla Marija Vergova, stara 60 let. Pokojnica je bila doma iz Kompolja. V Ameriki je bivala 36 let. Zapustila je sina in štiri hčerke. — V Evelethu je podlegel pljučnici Alojzij Strahan, star 50 let. Pokojnik je bil doma v Jugorju na Dolenjskem. V Ameriki je bival 27 let. Zapustil je ženo, tri sinove in štiri hčerke. — V bolnici v Milwaukeeju je umrla Josipina Juvančičeva v starosti 49 let, doma iz Trebeljnega na Dolenjskem. Podlegla je hripi. Zapustila je tri hčerke, od katerih živi ena v stari domovini. — V Milwaukeeju je dalje podlegel srčni hibi Lovrenc Meh, doma iz Ravne pri Šoštanju na Štajerskem. V Ameriki je bival 21 let. Zapustil je ženo in dva sina. — V Barbetonu je umrla Ivanka Zezeletova. — V Jolietu so pokopali rojaka Antona Bolteta.

ŽENSKI VESTNIK

Za kuhinjo

Nadevana jajca. Skuhaj osem jajec v trdo. Kuhana olup in jih prereži čez polovico. Izlušči rumenjake, a pazi, da ne pokvariš beljaka. Rumenjake pretlači skozi sito. K pretlačenim rumenjakom primešaj par žlic olja in jih mešaj, da postanejo gladki kakor krema. Ko si jih dobro umešala, dodaj dve oprani in drobno sesekljeni sardeli (a še bolje je, če jih tudi pretlačiš skozi sito), žlico kaper, žlico prekajene kuhane gnjati (če jo imaš), malo zelenega peteršilja, malo drobnjaka, malo popra in žlico gorčice. Vse to naj bo zelo drobno seseklano in dobro zmešano. Zmes naj bo precej gostljata, razlivati se ne sme, a tudi

pretrda ne sme biti. Če je pretrda, lahko dodaš malo sladke smetane; če je premehka, dodaj še en ali dva kuhana pretlačena rumenjaka. Nato nadevaj posamezne polovice beljakov in jih zloži po redu na krožnik. Tako pripravljena jajca lahko daš k čaju ali pa kot predjed z opečenimi kruhki.

Puding iz špinače. Devet dek sirovega masla dobro umešaj, primešaj še pet jajec in od petih zemelj drobtinice. Sirovo špinačo očisti, dobro operi, odcedi in drobno seseklaj, potem jo primešaj zraven in po okusu še osoli. Model za puding dobro namaži s sirovim maslom ali z mastjo, ga posuj z drobtinami in stresi pripravljeno zmes noter, pokrij s pokrovom ali zaveži s pergamentnim papirjem, nakar ga deni v krop, da se kuha tri četrt ure. Kuhanega prevrni na topel krožnik, ga polij z razbeljenim sirovim maslom in posuj z drobtinami. Ta puding daš lahko kot predjed na mizo ali pa za večerjo s solato.

Berlinska pogača. Umešaj 21 dek sirovega masla, potem dodaj štiri rumenjake in zopet umešaj, potem primešaj še pet jajec, in sicer drugo za drugim. Potem dodaj pičlo četrt litra mleka (dva decilitra), v katerega si zdrobila dve dekli kvasa, dve žlici sladkorja in 28 dek moke. To dobro zmešaj. Model za torto (lahko vzameš tudi primerno kozico, a se pečeno težko iztrese) dobro namaži, posuj z moko in stresi noter dve tretjini testa, ga razravljaj in obloži z ukuhanim sadjem ali namaži z mezgo. Povrhu posuj še sedem dek olupljenih in drobno zrezanih mandljev ali orehov in sedem dek zrezanih rozin. Od ostalega testa napravi na deski tanke palčice in jih položi po nadevu v obliki mreže. Ko si to izvršila, postavi pogačo na toplo in jo s prtičem pokrij, da vzhaja. Vzhajano pomaži z raztepenim jajcem in jo speci (približno je treba eno uro). Pečeno in shlajeno pogačo potresi s sladkorjem in daj razrezano na mizo.

Praktični nasveti

Razne pomladne cvetlice ohraniš dalje časa sveže v vazah, ako deneš na dno vaze nekoliko finega peska in vanj vtakneš stebelca cvetlic. Lahko pa prideneš vodi malo kisa, ali salicila ali pa salmijak. Tudi česta menjava vode in obrezovanje stebel pa ohrani cvetlice dalje časa sveže.

Mesečna redkvice. Mnogi se pritožujejo, da jim mesečna redkvice slabo uspeva. Vsejati jo moramo bolj naredko in ko vzkali, prepuliti, tako da bo imela posamezna sadika dovolj prostora. Zemlja pa ne sme biti na sveže gnojena, temveč že v jeseni. Najlepšo redkvico pa vzgojiš, če jo vseješ skupaj s solato in to prav naredko. Solata daje, ko je godna za rabo ali sajenje, nekoliko sence retkvič. Ta se tedaj zelo lepo razvija, ker ima vedno dovolj vlažno zemljo.

Rjo spraviš iz jekla ali železa s krpo, namočeno v petrolej. Seveda, če ni rja že preveč izjedla jeklenega ali železnega predmeta.

Kadar snažimo obleko z bencinom, ostane kaj rad okrog osnaženega madeža svetel rob od bencina. Ako prideneš bencinu nekoliko soli, se to ne bo zgodilo.

ZANIMIVOSTI

× **Strahote fašističnih ječ.** Pariški list «Libertà» in za njo drugi pariški listi objavljajo strahovite podrobnosti o trpljenju političnih aretirancev v Italiji, zlasti v Rimu. Med drugim poroča «Libertà»: «Vinciguerra je bil aretirán 28. novembra popoldne. Odvedli so ga na kvesturo, kjer so ga pozvali, naj izda svoje tovariše. Ko je to odločno odklonil, so ga slekli in ga pustili takega vso mrzlo noč na odprti terasi. Naslednjega dne so ga prepeljali v zapore. Odvedli so ga v veliko dvorano za zasliševanje, kjer so baš tedaj mučili Slovence. Pod nohte na nogah ter v meča so jim zabijali male žeblice. Ko je Vinciguerra ostrmel nad strahovitim prizorom, ga je zagrabil neki uradnik s tako silo za prsa, da mu je v hipu strgal srajco s telesa, obenem pa ga je

udaril s pestjo po glavi, da mu je prebil bobnič v ušesu. Tudi znanega učenjaka Rendija so neusmiljeno pretepali. Te procedure je vodil vedno komisar javne varnosti Meninghieri. Vinciguerra ni priznal nobene obtožbe, kljub temu pa je bil obsojen obenem z Rendijem na 15 let težke ječe in je sedaj zaprt v jetnišnici v Fossombroonu. Položaj obsojencev je strašen. Vinciguerra nima v celici, ki meri komaj 4 kvadratne metre, niti mize niti stola. Ob 7. zjutraj priklene ječar desko, ki služi jetniku ponoči za ležišče, ob zid, tako da mora jetnik čez dan sedeti na tleh. Samo pol ure dnevno mu je dovoljeno iti na zrak. Ne sme z nobenim govoriti in dovoljeno mu je samo vsakih 15 dni pisati po eno pismo. Podobna je usoda tisočev protifašistov, ki so bili obsojeni pred izjemnimi sodišči na daljše zaporne kazni.»

× **Človeška zverina pred pravico.** Minuli ponedeljek se je začela v Düsseldorfu v Nemčiji obravnavati proti Petru Kürtenu, ki je, kakor smo svojčas že poročali, umoril devet oseb, pri 12 pa je umor poskušal. Pri zaslišanju je Kürten povedal, da je bil leta 1883. v Monakovem. Imel je deset bratov in sester. Oče je bil delavec in sirov pijanec, ki se je tudi nad svojo hčerko izpozabil. Kot 18letni mladenič je Kürten pobegnil od doma, ker ni mogel prenašati očitka, da je sin največjega pijanca. Nato pa je leta 1913. umoril svojo prvo žrtev. Hotel je le krasti, ko pa je zagledal v sobi 10letno deklico, jo je zadavil. Potem je opisal svoj drugi primer umora, zaradi katerega je bil tudi zaprt. Ko je prišel iz zapora, se je oženil in živel kakor vsak drug delavec. V tej dobi se je seznanil z mnogimi ženskami, umoril pa ni nobene. Od leta 1928. pa je začel moriti vse po vrsti, kar mu je prišlo pod roko. Nato je opisal vsak svoj umor, kako ga je izvršil. Zaslišanih bo več sto prič, zaradi česar bo razprava proti temu izvržku človeštva trajala najbrž kak mesec dni.

× **6 milijonov ljudi brezposelnih v Zedinjenih državah.** Iz New Yorka poročajo, da je zdaj v Zedinjenih državah Severne Amerike šest milijonov brezposelnih. Izselska oblastva nastopajo tako strogo, da odhaja iz Amerike skoro več ljudi, kakor jih prihaja vanjo. Vlada plačuje izseljencem, ki hočejo domov, potne stroške. Vsak mesec se vrača v staro domovino do 10.000 izseljencev. Pred dnevi so izgnali 1500 oseb, ki so se priselile brez dovoljenja v Zedinjene države.

× **Umeten hrib.** Ruski inženjerji so odkrili pred leti v Hibinskem gorovju izdatna ležišča tako zvanih apatitov, rud, iz katerih delajo umetna fosfatna gnojila (superfosfat). Tisoči rudarjev so vrtali apatitove hribe, vozniki pa so prepeljali rudnine v debelih kosih na železniško postajo. Huda zima je tako ovirala železniški promet, da niso pravočasno dospeli tovorni vozovi, a mehka apatitova rudnina ima to lastnost, da se zopet strnejo njeni kosi pri dolgem ležanju v eno celoto. Na ta način je nastala poleg železniške postaje umetna skoro 300 metrov visoka gora. Morali jo bodo zdaj razstreliti z dinamitom.

× **Prepevajoči pesek.** Kadar piha v libijski puščavi hladen veter preko peščenih gričev, se sliši neko bobnanje, ki je zelo podobno pravemu gromu. Med gromom pa slišimo glas, kakor bi kdo igral na čelu. Če domačini slišijo te glasove, pravijo pri svojih taboriščnih ognjih: «Duhovi v puščavi se zabavajo.» Ta pojav pa se dá razložiti popolnoma naravno. Kupi peska namreč obstoje iz dveh plasti: spodnja plast peska je iz debelih peščenih zrn, zgornja pa iz belega, drobnega peska. Veter drobni pesek lahko premika in pri tem premikanju se drgne fini pesek ob debelem in tako nastane poseben glas.

Listnica uredništva

Stari trg. Kravo ste pri prvem teletu predolgo molzli, zato se vam je spačila. Po tretjem teletu bo bolje.

Kladje. O vsem tem smo že prej prav izbrpno razpravljali.

Golska fara. Za tako tožljivo zadevo moramo imeti zanesljive podatke.

Velenje. Predpisi o kuluku so taki, da nad 55 let starih moških ne veže dolžnost osebnega dela (tlake), pač pa je dolžan vsak državljan ne glede na starost in spol, ki plača nad 100 dinarjev neposrednega davka, plačati odkupnino za kuluk. Če plačate le 76 dinarjev neposrednega davka in ste stari že 60 let, ste prosti vsakega kuluka, bodisi v delu ali denarju. Če je pa teh 76 dinarjev le državni osnovni davek brez vseh doklad, boste pa morali plačati odkupnino po višini davka. Sicer pa pazljiveje prečitajte članek v št. 3. našega lista.

Jarenina. Osebna zadeva, ki je tožljiva. Ni za tisk.

Marija Snežna. Ne gre, da bi se norčevali iz poedinih oseb ali krajev.

Pečarjevi. Tako huda kritika je žaljiva in nikakor ne gre. Nikar ne jemljite ljudem veselja!

Sutterbach. Za prijateljev natančen naslov ne vemo.

Divji lovec. Vaš spis nima jedra.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Sram ga je.

Cmok: «Konj, ki si mi ga prodal, ima veliko napako.»

Žuža: «Kakšno pa?»

Cmok: «Neprestano poveša glavo.»

Žuža: «Seveda, ker ga je sram, da še ni plačan...»

Ločitev.

Jaka: «Kaj je z vajino ločitvijo, Miha?»

Miha: «Je že vse v redu. Najino bivšo trgovino vodi ona, jaz sem pa dobil službo.»

Jaka: «A vajino skupno imetje?»

Miha: «Imajo zdaj odvetniki.»

in vse drugo perilo za dame in gospode razpošilja v najboljši

kvaliteti in po zelo nizkih cenah tovarna perila Stermecki. Naročite še danes novi, veliki, ilustrirani cenik! Velika izbira krav, žepnih robcev, naramnic, rokavic, nogavic in raznih drugih predmetov.

Tovarna perila Stermecki

CELJE št. 97.

Cenik in vzorci zastoj!

Beli zobje

olepšajo vsak obraz. Često že zadostuje samo enkratno čiščenje z prijetno osvežujočo Chlorodont-pasto, da se doseže lep sijaj slonovine. Poskusite najprej z malo tubo za Din 8.— Velika tuba Din 13.— Dobiva se povsod.

Dobro sredstvo.

Vera: «Moj ženin izda vse preveč denarja za cvetlice. Vsak dan mi prinese drag šopek. Rad bi ga tega odvadila!»

Janez: «Poročite se z njim, pa bo dobro!»

Pred sodiščem.

Sodnik: «Ali ste bili v usodnem trenutku gospodar svoje svobodne volje?»

Obtoženec: «Ne, gospod sodnik, ženo sem imel s seboj...»

MALI OGLASI

161 **Orehe**
kupujeta po najvišjih dnevnih cenah Pinter & Fössl, Maribor, Vodnikov trg št. 5.

Proda se veliko posestvo, dobro ohranjeno, ki leži ob banovinski cesti od Kočevja na Sušak in ki meri 75 oralov. V hiši sta bili še pred kratkim gostilna in prodajalna. Posestvo prodaja lastnik spričo starosti. Pojava daje g. Peter Pelič v Štalcerjih št. 36 pri Kočevju. 167

Oblastveno koncesionirana
šoferska šola Gojko Pipenbacher,
Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 12. Zahtevajte informacije! 140

Učence za usnjarski obrt se sprejme. Hrano, stanovanje in del obleke dobijo pri mojstru. Usnjarski naslov se zve pri upravi «Domovine». 166

2500 dinarjev zaslužite najmanj mesečno, če obiskujete v svojem okolišju ljudi. Tovarna Vega, Ljubljana, poštni predal 307. Priložite znamko za odgovor. 160

Proda se krasno posestvo, ki meri 12½ oralov in je 15 minut oddaljeno od Slovenske Bistrice. Več pove Vinko Vrečko, Kočevača vas pri Slovenski Bistrici. 169

Fantje! Možje!

Priporočamo za pomladne obleke

Izredno poceni

- 3 m** športno-modnega štofa za celo obleko in vsa podloga za **298 Din**
- 3 m** modnega polkamgarna za obleko in celotna podloga za **445 Din**
- 3 m** finega pravega kamgarna — večbarvni modni vzorci in plave ali črne barve — za obleko s kompletno podlogo **575 Din**

Velika izbira — Zanesljivo dobro blago — Oglejte si

SPECIALNO TRGOVINO **NOVAK - LJUBLJANA**

SUKNA

Kongresni trg št. 15 — Nasproti nunske cerkve

V dvajsetem letu Zlačica igračke, medvedke, punčke, psičke in na mačke oblačila je sama — in je zanje imela dnevno prav veliko pranje.

Po zgledu mamice je hčerka prala, pri delu se veselo je smehljala: glej, Zlatorog se krasno uveljavi, v perilu madeže prav vse odpravi.

Oj zlata Zlačica — glas gre okrog: nad vse je terpentinsko milo Zlatorog!

(Nadaljevanje sledi.)

Zlatorog

Prava mila zdravja in lepote

z znamko „ELSA“. Lilično mlečno milo posebno fino cvetno milo. — Lilično kreme-milo zelo blago delujoče. — Rumenjakovo milo tudi za otroke. — Glicerino milo, tudi za razpokano kožo. — Borakovo milo za pege solnčne. — Katranovo milo za glavo in lase. — Milo za britje, higienski čisto iz medicinski dobro delujočih sestavin, potrebnih za zdravje in lepoto.

Kdor ga enkrat poskusi, mu ostane zvest.

Storite tudi Vi tako, pomagalo bo tudi Vam!

S pošto 5 kosov mila v poljubni izbori, če se pošlje denar naprej 52 Din, brez vseh nadaljnjih stroškov, ali po povzetju 62 Din. Zraven Fellerjeva „Elza-krema“-pomada za zaščito lica in kože, Fellerjeva Elsa-pomada za rast las, za naprej poslanih 49 Din. — 2 lončka brez vseh nadaljnjih stroškov ali po povzetju 50 Din. Eladont-krema za zobe 8 Din 80 p. Elsa-Shampoo za umivanje glave 3 Din 30 p. Elsa-Sachet dišeča blazinca 6 Din 60 p. — Naročila izvršuje lekarnar

EUGEN V. FELLER, Stubica Donja
Elsa-trg 360 Savska banovina

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živine je brezdvomno

MASTIN

ki pospešuje rast, odebilitet in omastitev domače, posebno klavne živine. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti Mastina so brezštevilna zahvalna pisma.

Cena: 5 škatel 46 Din, 10 škatel 80 Din.

LEKARNA TRNKOCZY (zraven rotovža), Ljubljana 66

Cebulček,

nadalje semenski oves, češki in domač, grahorico in različna druga semena nudi SEYER & KOMP., Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 5

Zlatnino in srebrnino

prodaja poceni in dobro svetovnoznana tvrdka

H. SUTTNER LJUBLJANA 5

Prešernova ulica št. 4.

Zadnje novosti prstanov, verižic, zapestnic, narprsnih igel (brož) itd.

Predelavanje zlatih stvari; izdelovanje tudi po želji.

Tvrdka razpošilja blago na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Azije in Avstralije.

Zahtevajte veliki ilustrirani cenik, ki ga Vam pošlje zastoj in poštine prosto

H. SUTTNER v LJUBLJANI 5

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Kdor oglašuje, ta napreduje.

Bolehajo

ali postajajo za delo nesposobni v največji meri oni, katerih kri je onečiščena s strupi porušene razmene materije (kot je sečna kislina, urati, toksini itd.). Ti strupi se brzo razkrojijo in odpravijo iz organizma s splošno znanim zdravilnim sredstvom «Kalefluid» D. Kaleničenka, ki istočasno tudi organizem nasičava z energijo tvornimi hormoni in življenje tvornimi vitamini. Zadnji pa s svoje strani zopet vračajo človeku zdravje, moč in delovno sposobnost in prejšnji bolnik zopet uživa vse radosti zdravega in energičnega človeka. Brezplačno se pošlje vsakomur pojasnjujoča literatura «Preporod». — Obrnite se na naslov: Miloš Jarković, Beograd, Kralja Milana 15 — Biro «Kurir». — «Kalefluid» prodajajo vse lekarnе in drogerije.

Glasbila za vse!

Violine od Din 89—
Gitare od Din 199—
Trompete od Din 480—
Harmonike od Din 85—

Kromatične in klavirske harmonike, jazz-instrumenti.

Zahtevajte veliki brezplačni

CENIK

na, večje in najcenejše odpr. tvrdke glasbil Jugoslavije

MEINEL & HEROLD

tovarne glasbil in harmonik

prod. podr. MARIBOR št. 104.

Brezpla en pouk v sviranju. Navod la v ceniku.

Kajenje je strup.

Vsako se lahko igraje odvadi zdravju škodljivega kajenja z našimi «Ex-tabletami». Po 14 dneh je prenehal kaditi najstrastnejši kadilec, ako je porabljal naše tablete, ki so popolnoma neškodljive. 1 ovoj stane 30 Din in poština. Popolna kura 5 zavojev 145 Din (10 zavojev 200 Din). Pišite še danes ponjel

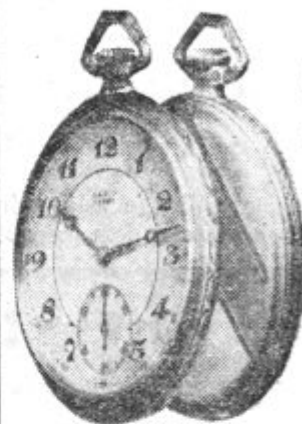
Proti pijančevanju je Trezoenol

edino zanesljivo delujoče, absolutno neškodljivo sredstvo. Zavoji po 45 in 75 Din. Popolna kura 200 Din. Naslov za naročila obeh preparatov: AURORA, Sekt. 59, Novi Sad, Željeznička ulica br. 38. 86

Najnovije dvokolo z motorčkom 1 1/2 K. S., dvokolesa, šivalni stroji, otroški vozički, vozički za igrati in posamezni deli najceneje. Ceniki franko.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov Ljubljana, Karlovška cesta št. 4.

Ure, zlatnino in srebrnino

prodaja poceni in dobro tvrdka

H. SUTTNER LJUBLJANA 5

Prešernova ulica št. 4.

Tvrdka razpošilja blago na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Azije in Avstralije.

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Ure v vseh cenah od 44 Din navzgor.

Št. 120. Kovinasta ura (anker) 44 Din, s sekundnim kazalcem 78 Din.

Št. 121. Ista z Radiumom 58 Din, s sekundnim kazalcem 94 Din.

Št. 125. Budilna ura, 16 cm visoka, 49 Din, z Radiumom 76 Din.

Zahtevajte veliki ilustrirani cenik, ki ga Vam pošlje zastoj in poštine prosto

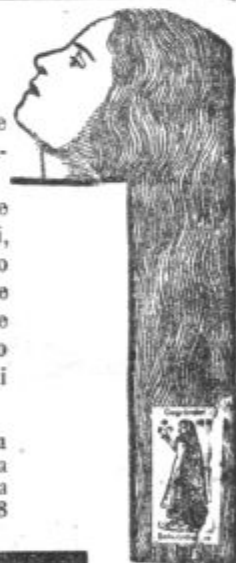
H. SUTTNER v LJUBLJANI 5

Jaz Ana Cilag

s svojimi 185 cm dolgimi, divnimi Lorelei lasmi sem dobila iste vsled uporabe pomade, katero sem sama iznašla. Ista je priznana kot edino sredstvo proti izpadanju, za dober razvoj, za goste in močne lase.

Pospešuje pri damah, gospodih in otrocih za razvoj gostih in močnih las in daje že po kratki uporabi prirodni in običajni sijaj ter varuje lase prezgodnje osivelosti, celo do visoke starosti. Cilag pomada odstranjuje prhljaj v teku 48 ur. Niti eno sredstvo ne vsebuje toliko hranljivih snovi za lase kakor Cilag pomada, katera je z vso pravico pridobila svetovni sloves, kajti dame in gospodje že po uporabi prve steklenice dosežejo najboljši uspeh, ker izpadanje las popolnoma preneha že po nekoliko dneh, a nove korenine takoj poženo. Ta uspeh dokazuje moj 50letni jubilej ter milijoni zahvalnih pisem, katere sem prejela iz celega sveta.

Cena velikemu lončku Cilag pomade 60 Din, a dvojno 90 Din. K vsakemu lončku pa je potrebno: 1 stekl. special-šampona (za 20kratno umivanje glave) 25 Din. — Poština posebej. Pošljamo proti povzetju ali proti takojšnjemu nakazilu denarja iz tvornice za Jugoslavijo. Naročilo naslovite natančno: „AURORA“ Sekt. 59, Novi Sad, Željeznička 38

Ženski svet!

Opozarjamo na izredno lepe modne volnene in svilene tkanine

ZA POMLADNE OBLEKE

kakor Rips — Poupelin — Krep voal — Trikolin itd.

VELIKA IZBIRA — MODERNE BARVE — LEPI VZORCI
PRIJAZNA POSTREŽBA — NAJNIŽJE CENE

PRIDITE, OGLEJTE SI CIMPREG V

specialni trgovini NOVAK - LJUBLJANA

Kongresni trg št. 15 — Nasproti nunske cerkve